Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 30 (16553) | 1984 оной февралиин 5, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

КПСС-эй ЦК-гай ПОЛИТБЮРОДО

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Совет Социалис Республикануудай Союзай бүхы һунгагшадта, эрхэтэдтэ хандаһан хандалгые КПСС-эй ЦК-гай Политбюро ээлжээтэ заседани дээрээ хаража үзөөд, баталан абаба. Хандалгын текст хэблэлдэ толилогдобо.

Политбюрогой заседани дээрэ СССР-эй арбан нэгэдэхи зарлалай Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэлэй ябаса тухай КПСС-эй ЦК-гай секретарьнар Е. К. Лигачевой ба М. В. Зимянинай мэдээсэл шагнагдаба. Һунгалтын урда тээхи кампани СССР-эй Конституциин ёһоор үнгэргэгдэнэ гэжэ тэмдэглэгдэбэ. Һунгуулиин округууд болон участогууд тогтоогдоһон болзортоо байгуулагдаа. Депутадта кандидадуудые дэбжүүлгэ дүүрэжэ байна. Зарим округуудта депутадта кандидадууд һунгагшадтай уулзажа эхилээ. Хоёр миллионһоо дээшэ ажалшадай түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн һунгуулиин комиссинууд хүдэлмэрөө захалаа. Хүн зоной дунда хүдэлмэри ябуулхын тула хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, эрхим агитаторнууд, пропагандистнууд, лекторнууд болон элидхэлшэд хабаадуулагдаа.

Һунгалтын үдэр болотор түрүүшын кварталай даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур горитой ехэ продукци орондоо үгэхэ гэһэн социалис уялгануудые олохон ажалша коллективүүд абана. СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлһэн предприятинуудай үүсхэлые Политбюро дэмжээд, энэ үүсхэлые али болохоор дэлгэрүүлхэ шухала гэжэ онсолон зааба.

Арадай депутадуудай Соведүүдэй ажал ябуулгада, һунгагшадай захяануудые дүүргэлгэдэ, һуурин тосхонуудые комплекснoор барилгада ба болбосон түхэлтэй болголгодо, пассажирска транспортын, элүүрые хамгаалгын, худалдаа наймаанай, коммунальна ажахын эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ хабаатай олон тоото дутуу дурадхалнууд партийна болон гүрэнэй органуудта һунгалтын урдахи кампаниин үедэ ороно. Хүн зоной эрилтэнүүдтэ бүри анхаралтай байха, ажалшадые хангадаг бүхы эмхи зургаануудай хүдэлмэриин хойноһоо хиналтые шангадхаха гэжэ зохихо партийна болон гүрэнэй зургаануудые, министерствэнүүд ба албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдые эдэ бүгэдэ уялгана.

Арадай хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилгые ба хангалгын гуримые хүгжөөхэ комплексно программын зохёон табигдажа эхилһэнтэй хамта, хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые бүри хүсэдөөр хангаха талаар үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд болон ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын предприятинуудай урмашалгые шангадхаха хэмжээнүүд тухай асуудалые КПСС-эй ЦК-гай Политбюро хаража үзэбэ. Энээнтэй дашарамдуулан КПСС-эй ЦК-гай болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй батадан абаһан тогтоол дотор Башкирай ба Коми АССР-нүүдтэ, Алтайн хизаарта, Астраханска, Ивановска, Кемеровскэ, Саратовска ба Ярославска областьнуудта ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын предприятинуудта экономическа туршалга үнгэргэхөөр хараалагдана.

Туршалгада хабаадаха предприятинууд дээрэ ажахын асуудалнуудые өөһэдөө шиидхэлгэнь үргэдхэгдэхэ, баталагдадаг түсэбтэ даабаринуудай тоо хороогдохо, тохорһон нормативай үүргэ ехэдхэгдэхэ, хүдэлмэриин дүнгүүдэй түлөө хүдэлмэрилэгшэдэй материальна урмашал ба коллективүүдэй экономическа харюусалга дээшэлүүлэгдэхэ гэжэ хараалагдана. Коллективүүдтэ захилнуудые дүүргэлгын шанарые һайжаруулха ба болзорые хорооха, хүн зониие хангалгын болбосоролые дээшэлүүлхэ зорилгоор предприятинуудай ажал ябуулгые сэгнэлтын ба экономическа түлхисын гурим шэглүүлэгдэхэ байна. Тохорһон нормативаар гүрэнэй бюджедтэ оруулагдаха мүнгэнһөө бэшэ ашаг олзо зохихо предприятинуудай дүүрэн мэдэлдэ үгтэхэ, тэдэнь профсоюзай комитедүүдтэй зүбшэн хэлсэжэ, үйлэдбэриин болон социальна хүгжэлтэдэ зорюулагдаһан мүнгэ зөөриин хэмжээе тодорхойлхо гэжэ тогтоогдоно.

Туршалга үнгэргэхэ үедэ хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай ажал эмхидхэлгын болон түлбэриин бии байгаа ба шэнэ арганууд үргэнөөр хэрэглэгдэхээр хараалагдана. Ниитэ нэгэн нарядаар хүдэлхэ, эсэсэй дүнгөөр түлбэри түлэхэ гуримтай ажалай бригадна аргануудые эдэбхитэйгээр хэрэглэхэ гэжэ хараалагдана. Хүдэлмэриин үдэрһөө гадуур сагта хоёрдохи ажалда хабаадуулха гуримаар хүдэлмэрилэгшэдые хэрэглэхэ, мүн тэрэшэлэн ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын предприятинуудта хүдэлхые студентнүүдые, пенсионернүүдые, гэрэй эзэн эхэнэрнүүдые, тэрэ тоодо хүдэлмэриин дүүрэн бэшэ үдэрөөр хабаадуулха арга боломжонууд үргэдхэгдэнэ. Хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын эмхи зургаануудай хүдэлмэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ талаар бусадшье хэмжээ ябуулганууд хараалагдаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюро гадаадын политическэ хэдэ хэдэн асуудалнуудые хаража үзэбэ.

Нүхэр А. А. Громыко түрүүтэй СССР-эй партийно-правительственна делегациин Румыниин Социалис Республика албанай хэрэгээр ошожо ерэһэн дүнгүүд, совет-румыниин харилсаа холбооной элдэб талануудые саашадань хүгжөөлгын тэмдэг доро РКП-гэй Генеральна секретарь, СРР-эй президент Н. Чаушеску болон Румыниин бусад хүтэлбэрилэгшэдтэй совет делегациин хэһэн хөөрэлдөөнүүд һайшаагдаба.

СССР-эй болон Венгриин экономическа ба научно-техническэ харилсаа холбоое хүгжөөхэ асуудалнуудаар Политбюрогой гэшүүн, Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай секретарь Т. Ф. Хавашитай Москвада болоһон уулзалганууд тухай нүхэд Г. А. Алиевай, В. И. Долгих болон Н. И. Рыжковой мэдээсэл шагнагдаба.

Совет-испан харилсаануудые хүгжөөлгэтэй холбоотой зарим асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэдээ, уласхоорондын энэ орёо хүшэр байдалда Советскэ Союзай ба Испаниин хоорондо али алиндань ашатай туһатай харилсаа холбооe гүнзэгырүүлэн хүгжөөхэ таарамжатай харва замууд бии гэжэ Политбюро батадхаба.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой заседани дээрэ зарим бусад асуудалнууд мүнлэ хаража үзэгдөө.

АЖАЛАЙ ЭРШЭ УЛАМ ШАНГАДХАХА

УЛААН-ҮДЫН М. И. КАЛИНИНАЙ НЭРЭМЖЭТЭ ЛОКОМОТИВНА ДЕПОГОЙ КОЛЛЕКТИВЭЙ 1984 ОНОЙ СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

Улаан-Үдын М. И. Калининай нэрэмжэтэ локомотивна депогой коллектив, КПСС-эй XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, оронoй түрүү предприятинуудай үүсхэлые дэмжэн, арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаба.

Маневрово хүдэлмэри болон поезднуудай аюулгүи ябалгые гүйсэд һайнаар хангажа, арадай ажахын ашаануудые зөөхэ жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид, декабриин 29-дэ дүүргэхэ.

Ажалай даабари шэнэлэн хубилгаһанһаа, заһабарилгын технологическа аргануудые нарижуулан һайжаруулһанһаа, локомотивуудые заһабарилгын хүндэ ажалые хүнгэрүүлһэнһээ уламжалан локомотивна бригаданuудай ажалай эмхидхэл һайжаруулһанай ашаар хараалагдаһан түсэбһөө гадуур ажалай бүтээсэ 1 процентээр дээшэлүүлхэ, ашаа шэрэлгын өөрынь үнэ сэн 0,5 процентээр нэмэжэ доошолуулха.

Локомотивна эрхим бригадануудай түрүү дүй дүршэл тараан дэлгэрүүлжэ, поезднуудые жолоодолгын технологи нарижуулан һайжаруулжа, тогтоогдоһон нормоһоо гадуур 6 миллион киловатт-час электрын элшэ хүсэ ба 230 тонно дизельнэ түлишэ алмаха.

Локомотивууд болон вагонуудай түсэбтэ заһабарилга болон харууһалалгада минии байха сагые хороохо, түсэбһөө гадуур заһабарилгада тэдэнэй оролгые бага болгохо, тиигэжэ эбдэрхэй локомотивуудые деподо заһабарилха сагые тогтоогдоһон нормоһоо 0,1 процентээр хороохо.

Дунда зэргын салин хүлһөөэ ажалда хабаадалсалгын коэффициентын хэмжээгээр хубаарилдаг бригадна подрядай гуримые нарижуулан һайжаруулжа, заһабарилгын цехүүдэй болон ахамад механигай таһагай бүхы бригадануудые иимэ гуримаар хүдэлдэг болгохо. Тиихэдээ тусхай нормативай ёһоор табигдаһан даабари үгэдэг, бүхы хүсэ шадалаа гүйсэд гаргажа, локомотивуудые бүримүһэн ашаглан, ажалладаг болохо. Ажалай сагые гээхэ ябадалые 15 процентээр бага болгохо.

«Шаңарай рейс» гэһэн маркатай поезднуудые жолоодохо мүрысөөе саашадань улам бүри аша нүлөөтэй болгохо. 1984 ондо 4 мянган иимэ поезднуудые ябуулха.

КПСС-эй ЦК-гай дэмжэһэн Москвагай түмэр замшадай хүндэ шэгнүүртэй ба ута поезднуудые жолоодохо хүдэлмэриин дүй дүршэлые саашадань хүгжөөжэ, үргэнөөр дэлгэрүүлхэ. 1984 ондо хүндэ ашаатай 4,5 мянган поезднуудые ябуулха. Тэрэнэй ашаар түсэбһөө гадуур арадай ажахын 1,5 миллион тонно ашаа зөөхэ.

Залуу хүдэлмэришэдые шэлэһэн мэргэжэлдэнь һургаха, коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хүсэн түгэс онол аргануудай нэгэн болохо һурган хүмүүжүүлгэ али болохоор дэмжэхэ, хүгжөөхэ. 86 машинистын классность, локомотива болон вагон заһабарилдаг 100 слесариин разрядыень дээшэлүүлхэ.

Хүдэлмэриин газар бүхэндэ ажалай эмхидхэл һайжаруулха, ажалые эрдэм ухаанай үндэһөөр эрхилэлгын түсэбүүдые болзорһоонь урид бэелүүлхэ, 130 мянган түхэеригэй экономическа ашаг үрэ үгэхэ уралан нарижуулгын 360 дурадхал, хүнһөө ороһон 6 ухаалан зохёолго үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ.

Ленинскэ коммунис суоботнигой алдар солото ёһо заншалнуудые үргэлжэлүүлэн, В. И. Ленинэй түрэһэн үдэр болотор алмаһан электрын элшэ хүсөөр локомотивна бригада бүхэн нэгэ нэгэ электропоезд ябуулха, 5 электровоз, 2 тепловоз, 1 электропоезд заһабарилжа дүүргэхэ. Субботнигто олоһон мүнгөөэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада, эб найрамдалай жасада, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда унаһан депогойнгоо сэрэгшэдэй хүшөөе заһабарилгада оруулха.

Зэдын районой Д. Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо (50 мянган түхэригэй), Наушки станцида, 65-дахи дунда һургуулида, хүүгэдэй 145-дахи комбинадта, Виктор Гавриловай нэрэмжэтэ хүүгэдэй таһагта, түмэр замай отделениин полькликникэдэ депогой коллектив шефскэ ашаг үрэтэй, али болохо туһаламжа хүргэхэ юм. Депогой хүдэлмэришэн бүхэн депогойнгоо болон өөрынгөө ажаһуудаг газарые болбосон түхэлтэй болгохын тула 8 час түлөөһэгүйгөөр хүдэлхэ.

М. И. Калининай нэрэмжэтэ депогой хүдэлмэришэд, эдэ уялгануудые абахадаа, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө, түмэр замай транспортын эрхим хүдэлмэриин түлөө мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсохыень түмэр замай отделенинүүдэй бүхы коллективүүдые уряална.

Эдэ Социалис уялганууд коллективүүдэй суглаанууд дээрэ баталагдаба.

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ РАЙОНОЙ «КОММУНИЗМ» КОЛХОЗОЙ 1984 ОНОЙ СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

Үнгэрһэн жэлэй дүнгүүдые согсолжо, хүдөө ажахын продукци ехээр үйлэдбэрилэн гүрэндөө худалдаха арга боломжонуудаа хаража үзөөд, оронойнгоо Эдеэ хоолой программа бэелүүлгэдэ өөрынгөө хубитые оруулха зорилготойгоор «Коммунизм» колхозой колхозниигууд, мэргэжэлтэд 1984 ондо иимэ социалис уялгануудые абаа гэбэл:

Таряан ажалай талаар: 75000 центнер таряа, 35000 центнер хартаабха суглуулжа, 30.000 центнер орооһо таряа, 20.000 центнер хартаабха гүрэндөө худалдаха. Орооһото ургамалнуудай гектар бүриһөө 18,5 центнер, тэрэ тоодо 22 центнер шэниисын, 100 центнер хартаабхын ургаса абаха зорилго табигдана.

930 гектар сабшалан дээрэһээ гектарай 22 центнер үбһэ, уһалагдадаг сабшалан дээрэһээ гектар бүриһөө 25 центнер үбһэ суглуулха. Хамта дээрээ 20.500 центнер үбһэ, 2200 тонно сенаж, 6500 тонно силос, 9000 центнер витаминтай ногооной гурил нөөсэлэгдэхэ ёһотой. Энэ жэлдэ 660 гектар сабшалан һайжаруулагдаха юм.

1984 оной ургасада 20.000 тонно органическа, 550 тонно минеральна үтэгжүүлгэнүүдые оруулха. Байгша оной апрелиин 15 болотор бүхы тракторнуудые, плугуудые ба хүдөө ажахын бусад техникэ заһабарилагдажа дүүргэгдэхэ юм. Саг болзортонь һайн шанартайгаар 1454 гектар талмай дээрэ паар хахалагдаха, 2 мянган гектарта намарай паар хахалагдахаар хараалагдана. Энэ жэлэй ноябриин нэгэн болотор 1-дэхи, 2-дохи классай 12.000 центнер үрэһэ хүрэнгэ хааха.

Машина техникээ һайнаар ашаглажа, шэнгэн түлишын гаргашые 8 процентээр доошолуулха, трактор, машинануудые ашаглаха талаар һомологдоһон мүнгэ зөөриин 7 процентыень алмаха зорилго табигдана. Таряан ажал дээрэ ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур 1,5 процентээр дээшэлүүлхэ.

Мал ажалай талаар: 3700 центнер мяха, 9300 центнер һү, 200 центнер нооһо (бодото шэгнүүрээрнь) үйлэдбэрилжэ, 2500 центнер мяха, 7300 центнер нэгэдэхи сортын һү, 95 центнер нооһо (сэбэр утаһаарнь тоолоходо) гүрэндэ худалдаха.

Бүхы түхэлэй адууһа малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ. Үнеэн бүриһөө жэлдээ дунда зэргээр 2325 килограмм һү һааха, хонин бүриһөө 3,7 килограмм нооһо хайшалха, 430 тугал абажа түлжүүлхэ. Зуун эхэ хонин бүриһөө 92 хурьга, зуун гүүнһээ 90 унага абаха.

Бүхы түрэлэй адууһа малай тоо толгой олошоруулха түсэбүүдые дүүргэхэ. Тугалнуудай шэгнүүрые сүүдхэдэ дунда зэргээр 800 граммаар, түлжүүлхэ малай шэгнүүрые 750 граммаар, шахан таргалуулагдаха үхэрнүүдэй шэгнүүрые 800 граммаар нэмээхэ. 1984 ондо гүрэндэ тушаагдаха хониной шэгнүүрые 38—40 килограммда хүргэхэ.

Үндэгэлдэг нугаһанһаа 82 үндэгэ абаха, 1000 центнер шубуунай мяха гүрэндэ тушааха.

Барилгын талаар хараалагдаһан объектнүүдые саг болзор соонь һайн шанартайгаар ашаглалгада тушааха, тиихэдээ гаргашалагдаха барилгын материалнуудые 5 процентээр, цемент 3 процентээр алмаха.

К-700 түхэлэй хүсэтэ тракторнуудые жолоодохо 5 трактористые бэлдэхэ, 15 механизатор мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ юм.

Энэ жэлдэ тракторно-таряан ажалай, хонишодой бүхы бригадануудай коллективүүд хамтын подрядай гуримаар ажаллаха байна.

Ажалай коллектив бүхэндэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, ээлжээтэ һарын 5 болотор ажалай дүнгүүдые, мүнгэ зөөриин гаргашалагдаһые хинан шалгажа байха.

Социалис уялганууд бүхы ажалша коллективүүдтэ харагдажа баталагдаа.

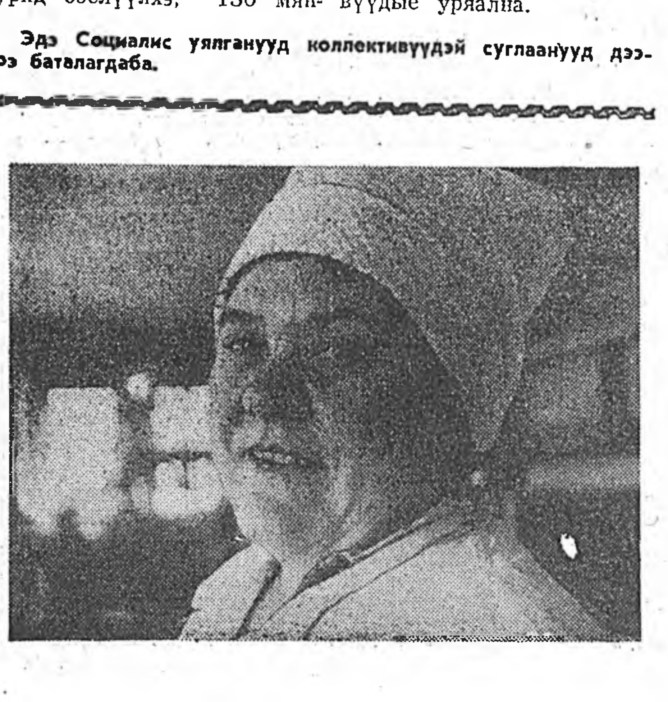

Надежда Николаевна Сафонова бүтээсэ ехэтэй ажалаараа Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадта мэдээжэ болонхой. Тэрэ эндэ 35 жэлэй туршада хүдэлнэ. Нёдондоной социалис мүрысөөнэй дүнгөөр «Мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэ» гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн юм.

«Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто ажалай ветеран Надежда Николаевна Сафонова энэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ, үсэд шангаар хүдэлжэ, халаанайнгаа нормые 120—125 процент дүүргэнэ.

Л. ШОЙЖОЛОВОЙ фото.

ҺУУЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛ — ТАСС

КУБЫН СОЁЛОЙ ҺАЙНДЭР

Хани барисаамнай хэтэ мүнхэдөө мандаг лэ! Февралиин 3-да Кремлиин Съездүүдэй ордондо эдэ үгэнүүд сэдэлбэ. Советскэ Союзда Кубын Республикын соёлой үдэрнүүд баярай оршон байдалда нээгдээ. Аха дүү оронoй искусство болон литературын түйлалтануудай харалга Кубын революциин илалтын 25 жэлэй ойдо зорюулагдана.

Баярай нээлтэдэ нүхэд Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, М. В. Зимянин, К. В. Русаков болон бусад байгаа. Кубын соёлой ажал ябуулагшадай делегаци байлсаа.

Партийна, совет ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, соёлой ба эрдэм ухаанай ажал ябуулагшад залда һууба.

СССР-эй соёлой министрэй орлогшо Т. В. Голубцова эрхэ сүлөөтэ олтирогой түлөөлэгшэдые үнэн зүрхэнһөө амаршалба. Түүхын богони болзорто Кубын арад Коммунис партиин хүтэлбэри доро экономикоёо дээшэлүүлхэ, оронoйнгоо бэеэ даанхай ба уласхоорондын байдалые бэхижүүлхэ талаар ехэ амжалтануудые түйлаа гээд тэрэ тэмдэглэбэ. КПСС-эй болон Кубын Компартиин дайшалхы холбоон, марксизм-ленинизмын агууехэ тугта үнэн сэхэ байлгань совет-кубын эбдэршэгүй хани барисаанай гол удхань болодог юм. Манай оронуудай аха дүү ёһоной харилсаа холбоондо соёлой талаар харилсаан шухала һуури эзэлдэг. Оронoй уран һайханай түрүү коллективүүдэй хабаадажа байһан Кубын соёлой үдэрнүүд энээнэй үнэншэмэ жэшээнүүдэй нэгэниинь болоно.

Агууехэ Ленинэй Эхэ орондо уран бэлигээ харуулха, оройдоол 25 жэлэй саада тээ байгуулагдаһан манай социалис соёл культуратай совет ханинараа танилсуулха байһандаа аза жаргалтайбди,— гэжэ Кубын Республикын соёлой министрэй орлогшо Хулио Гарсиа Эспиноса харюугай үгэ доторoo хэлэбэ.

Энэ үдэшэ Кубын суута балерина Алисия Алонсотой ба национальна баледэй артистнуудтай москвагайхид уулзаба. Энэ коллектив манай орондо ходо айлшалдаг, дуратайгаар угтагдадаг юм. Классигуудай болон мүнөөнэй авторнуудай хүгжэмөөр найруулагдаһан нэгэ акттай зүжэгүүдһээ бүридхэгдэһэн ехэ программа Гаванын хореографиин уран бэлигтэн энэ удаа асараа. Соёлой үдэрнүүдэй баярай нээлтэдэ харуулагдаһан «Гамлет», «Кармен-сюита», «Авансада» гэһэн баледүүд тэдэнэй тоодо бии.

Энэл үдэртөө Кубын делегаци «Кремльдэхи В. И. Ленинэй кабинет ба байра» гэһэн музейдэ орожо хараа.

(ТАСС).

А НЭГЭДЭЛЭЙ … ДИДАДУУД

… Й РАЙКОМОЙ ПЛЕНУМ

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ
тобшо мэдээсэл

ҺУНГАЛТАДА ЗОРЮУЛАГДАА

Улаан-Үдэ хотын Октябрьска райондо СССР-эй Верховно Советэй һунгалта эмхи гуримтайгаар, политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхэ талаар хүдэлмэри түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Эндэ 29 агитпункт, һунгагшадай 9 клуб эмхидхэгдэнхэй. Эдэ газарнуудта эмхидхэлэй, ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри мүнөө бэелүүлэгдэнэ.

КПСС-эй Октябрьска райком энэ талаар район дотор бэелүүлэгдэжэ байгаа хүдэлмэриие саг үргэлжын анхарал доро абанхай. Жэшээнь, КПСС-эй Октябрьска райкомой һаяшаг болоһон бюро энэ хэрэгтэ зорюулагдаба. СССР-эй Верховно Советэй һунгалтада бэлдэхэ талаар «Бурятремстрой» нэгэдэлэй, 49-дэхи дунда һургуулиин партийна организацинуудай бэелүүлжэ байһан эмхидхэлэй ба нийтэ-политическэ хүдэлмэри тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Тус парторганизацинуудай секретарьнар Е. Д. Пономаренко, Л. Г. Печкина тоособо.

Эдэ коллективүүд политическэ эхэ удха шанартай кампаниие үнгэргэхэ талаар зарим тэды хүдэлмэри дүүргэжэ байнхай гэжэ тэмдэглэгдэбэ. Тиигэжэ һунгалтада хабаатай шухала асуудалнууд партийна суглаануудта болон бюрогой заседаниинуудта дэлгэрэнгыгөөр сүбшэгдэбэ, эмхидхэлэй, нийтэ-политическэ хэмжээнүүд, агитколлективүүдэй ба агитпунктнуудай хүдэлмэриин түсэбүүд зохёогдоһон байгаа. Зүүн Сибириин технологическа институдай, 49-дэхи дунда һургуулиин [illegible] һургуулиин участогуудта ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагдана. Тус парторганизацинуудай 167 агитатор СССР-эй Верховно Советэй һунгалтые [illegible] хэрэгтэ хубитаа оруулжа байнхай. Эрхилэгшэдэй байһан нийтэ-политическэ хүдэлмэри коллективүүдэй урда табигдаһан зорилгонуудтай холбоо барисаатайгаар бэелүүлэгдэнэ. «Бурятремстрой» нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэд һунгалтые угтуулан, дэшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абанхай гээд онсолжол. Жэшээнь, тэдэнэр 1984 оной түрүүшын кварталай түсэбые саг болзорһоо урид, мүн заһабари-барилгын хүдэлмэриин хоёр һарын даабари 102 процент дүүргэхэ гэһэн зорилгонуудые хараалаад, ажаллажа байна.

Тус коллективүүдэй партийна организацинууд тэдэнэй даалгагдаһан агитпунктнуудые һунгалтада бэлэдхэхэ талаар ябаһа юумэ хэнэ. Жэшээлхэдэ, тэндэнь тайлбарилга болон мэдээсэлэй материалнууд, шэмэглэгдэһэн стендүүд, ханын газетэнүүд олон. Мүн телевизор, шатар болон даам гэхэ мэтэ агитпунктда бии юм.

Тус предприятиин, һургуулиин хүтэлбэрилэгшэд, тэдэнэй даалгагдаһан агитколлективүүдые даагшанар бюродо уригдаһан байна.

А. ХАНТАЕВ,
КПСС-эй Октябрьска райкомой хүдэлмэрилэгшэ.

ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЫН ҮҮРГЭ

ДОЛОО — НАЙМАН жэлэй саана энэ отделени ажахы соогоо эгээл гээгдэнги тоотой байһан юм. Тэрэ үедэ эндэхи Кабанскын тракторна бригада тарялангай гектар бүриһөө оройдоол 6,5—7 центнер ороохо абадаг, һү һаалиинь фермэнүүдэй үхэр мал үбэлдөө—хабартаа үбһэ тэжээлээр ходо дуталдажа, ашаг шэмэ өөдтэй үгэдэггүй һэн. Тиихэдэнь отделениие эрхилэгшэ, бригадир, фермые даагшанар һэлгэгдэжэл байха. Теэд тэрээнһээньшье үрэ гарахагүй.

Нэгэтэ 1975 оной намар таряа хурьалгын дүүрээд байхада, тэрэ үедэ совхозой директор байһан А. И. Хмелёв ажахынгаа МТМ-эйе даагша В. С. Михайловые дуудаад, иигэжэ хэлэбэ:

— Виктор Семенович, бидэ дирекци, партком дээрэ һайса хэлсэжэ, бодомжолжо үзөөд, таниие дүрбэдэхи отделениие эрхилэгшээр томилхо гэжэ шиидээбди. Өөһэдөөш мэдэнэт, тэндэ бэрхэтэйхэн байдал тохёолдоод байна. Хамтынгаа хүсөөр энэ отделениие урагшань татаагүйдэмнай болёо.

— Битнай бирахагүйл хаб даа. Хэды олон хүн туршаад гарана гээшэб. Хүдэлжэ шадаагүй һаамни, дахин сүлөөлхэт, эшхэбтэр юумэн болохо бэшэ гү?—гэжэ тэрэнь марганги байба.

— Шадахал ёһотойт. Бидэ тантай олон жэлдэ зэргэлжэ хүдэлбэбди. Түрүүн трактористаар ажаллаад, удаань бригадираар дэбжүүлэгдэһыетнай һананаб. Мүнөө МТМ-эйе даагшанаар хүдэлжэ байнаб. [illegible] харюусалгатай хэрэг даагаад турша ха болоолта даа. Наһан үшөө залуу, саашаа ургаха хэрэгтэй ха юм,— гэбэ директорынь.

Түрүүшын жэлдэ залуу хүтэлбэрилэгшэдэ хэды оролдолгоор бэрхэтэй байгааниинь мэдээжэ. Бригада, фермэнүүдтэ хүдэлхэ хүн ходо дутаалдаха, үнинэй ёһоор заһабарилагдаагүй, хүүшэрһэн техникэ [illegible]. Ажалай журамшье һулашаг, зариманай үнэн зүрхэнһөө оролдожо хүдэлхэдэнь, харин арга хүргаар үдэр хоног үнгэргөөд, өөрынгөө хубиин хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулаад ябаха заримашуулшье бии һэн. Юрэдөөл, шэнэ ороһон эрхилэгшэдтэ үдэр бүхэндэ шиидхэхэ асуудал захагүй гаража байгаашье һааб даа.

«Алтаншье толгой һаа, ганса хүн эдэ бүхы юумые шиидхэжэ, бүтээжэ шадахагүй байна. Отделенидэ, мүн бригада, фермэдэ үнэн шударгы хүнүүдһээ бүридэһэн коллектив хэрэгтэй»,— гэжэ тэрэшэй һайн ойлгожо байһаниинь элитэ. Тиимэһээ үдэр бүри хүнүүдээр хөөрэлдэжэ, зүбшэжэ, тэдэнэй һанал бодол, дурадхалые ходо хараада абадаг, хэн нэгэндэ туһаламжа хүргэхэ тухай үгээ үгөөл һаа, тэрэнээ яажашье һаань дүүргэхые оролдодог һэн. Илангаа хүнүүдэй эдэбхи үүсхэлые али болохоор дэмжэдэг бэлэй. Зариманай ажалай журам эбдэһэн гү, али ондоошье гэм зэмэ хээ һаань, тэдэниие өөрөө харааажа, олоной урда улайлгажа, сайлгажа байдаггүй, харин сугтаа хүдэлдэг нүхэдэйнь зүгһөө нүлөөлүүлхэ гэжэ оролдодог байгаа.

— Али нэгэ хэрэгтэй гарахадань гү, али туһаламжын хэрэгтэй болоходонь Виктор Семеновичто хандахадаа хэзээдэшье арсадаггүй юм. Хэршье орёо бэрхэтэй һаань, аргыень оложо, туһалхал гэжэ оролдодог,— гээд, эндэхи тракторна бригадые һүүлэй жэлнүүдтэ хүтэлбэрилжэ байһан И. И. Суранов хэлэнэ.

АЖАХЫНЬ дирекци, партком баһал өөһэдынгөө зүгһөө бүхы хэрэгтэй туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлээ гэжэ онсолон тэмдэглэхэ шухала. Илангаа трактор, машинануудта хүдэлхэ механизаторнуудые оложо үгөө, шэнэ техникэ хубаахадаа тэдэнэй хэрэглэмжые хараада абалсаа.

— Бидэ отделенидээ үйлэдбэриин гол шухала асуудалнуудые шиидхэхэ, ажал хүтэлбэрилхэ тусхай совет бии болгоо һэмди. Тэрээндэмнай эгээл дүршэл шадабари ехэтэй, нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй, үгэеэ ойлгуулжа шадаха, журам һайнтай хүнүүд оруулагдаа юм. Жэшээлхэдэ, үнинэй механизаторнууд И. С. Рыков, Н. К. Солодов гэгшэд олон жэлдэ энэ соведтэ ороно. Тэдэнэй эдэбхи, оролдолгоор лэ залуу механизаторнууд бригададамнай олон боложо байнхай. Һургуули дүүргэһэн гү, али Совет Армиин албанһаа ерэһэн хүбүүдые эдэ дүршэлтэй механизаторнууд хажуудаа абажа, дахуулжа, һургадаг, хүмүүжүүлдэг гээшэ,— гэжэ нүхэр Михайлов хөөрэнэ.

Жэл бүри тарялан, сабшалангай ургаса хараа байса дээшэлжэ эхилээ. Жэшээлхэдэ, эндэхи тракторна бригада нёдондо тарялангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 26 үлүүтэй центнер ороохо хуряажа абаа юм. Мүн үнгэрһэн жэлдэ отделениинхид өөһэдынгөө хүсөөр 9180 центнер үбһэ бэлэдхээ, 2270 тонно силос, 1230 тонно сенаж дараа, 315 тонно витаминтай ногооной гурил татаа. Фермэнүүдэйнь үхэр мал үбһэ тэжээлээр гүйсэд хангагданхай үбэлжүүлэгдэжэ, тэдэнһээнь ашаг шэмэшье ехэ абтажа байна.

— Ажалаймнай эдэ зарим тэды һайн дүнгүүд хамтын подрядһаа сэхэ эхитэй гэжэ хэлэхэдэ ехэ алдуу болохогүй. Энээнһээ урда жэлнүүдтэ манай тракторна бригадынхид ороохо тарянай, тэжээлэй ургамалнуудай яһала бараг ургаса абадаг болоод байгаашье һаа, үнгэрһэн жэлэйхидэл адли иимэ эрхим һайн үрэ дүн түрүүшынхээ туйлаа,— гэжэ Виктоо Семенович хэлэнэ.

Тэрэнь яһалашье зүйтэй. Теэд үнэндөө ажалай эмхидхэлэй энэ түрүү оноһон арга абаһаар ашаа үрэ харюулхынь тула отделениин хүтэлбэрилэгшэ, бүхы хүдэлмэришэдынь урданһаа хойшоо эгээл дэ найдамтай һайн үндэһэ һуури табиһан байгаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Бүхы юумынь эмхи гуримтай, хүнүүдэйнь нэгэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр хүдэлдэг, эбтэй эетэй, эблэлтэй коллективүүдтэ хамтын подряд амжалтатайгаар нэбтэрүүлэгдэнэ бшуу. Эндэ ондоо ямаршье тусгаар «нюуса», шэнэ эди шэди үгы.

— Эндэхи бригадада бүхы ажахы соогоо эгээл бэрхэ, үнэн шударгы механизаторнууд хүдэлнэ. Тэдэниие ондоо отделениинүүдһээ суглуулжа абаа бэшэ ааб даа. Харин тэдэниие коллективтээ өөһэдөө хүмүүжүүлээ, ургуулаа ха юм. Иимэ газарта хамтын подряд нэбтэрүүлхэдэшье таатай байна бшэ,— гэжэ Кабанскын шүбүүнай фабрикын директор И. Е. Стулев хэлээ һэн.

Үнгэрһэн жэлэй эхеэр эндэ таряан ажалда хамтын подряд нэбтэрүүлхэ тухай хөөрэлдөөнэй болоходо, отделениингээ совет дээрэ бүхы механизаторнуудаа суглуулжа, энэ асуудалые алишье талаһаань зүбшэн хэлсээ. Хүнүүдэй һанамжа, дурадхалые шагнаһан байна. Тэрэ үедэ отделениин конторо соо үдэшэ нилээд орой болотор электрын гэрэл носожо, хүнүүд орожо, гаража байгша һэн. Отделениие эрхилэгшэ В. С. Михайлов, тракторна бригадын бригадир И. И. Суранов, тоо бүридхэгшэд, бухгалтернууд, механизаторнууд стол тойрожо һуугаад лэ, хэгдэхэ хүдэлмэриие, бүхы гаргашые, ажалай түлөөһые, урмашуулгын хэмжээнүүдые хүү нарин наягтаар тоолоо.

— «Нэгэ дахин тайрахын урда долоо дахин хэмжэжэ үзэхэ» гэжэ зон хэлсэдэг. Хамтын подрядта энэмнай сэхэ хабаатай. Ямар ажал хэды шэнээн болзорто хэгдэхэб, тэрээндэ ямар техникэ, хэды хүн хүдэлхэб, ямар гаргаша хэгдэхэб, хайшан гэжэ һаамнай түсэб улууһан дүүргэгдэхэб гэжэ [illegible] тоолоо бди. Ургаса абаха даабаряа ойлгуулжа дүүргэхын һаа, [illegible] тэды шэнээн гол болон нэмэлтэ түлөөһэ абахабди гэжэ хүнүүдтэ тодоор ойлгуулаад байхадаал, эсэстэ һайн үрэ дүн гарана ха юм даа,— гэжэ Виктор Семенович хөөрэнэ.

ХАМТЫН подрядта ороһонһоо хойшо эндэхи механизаторнууд ямараар хүдэлнэб гэжэ хэдэн жэшээ, баримтануудаар харуулжа болоно. Үнгэрэгшэ хабар [illegible] бултанһаа түрүүлэн [illegible] дүүргээ һэн. [illegible] хадалга, хуряалгада захалаха аргагүй болоо. Энэнь үнгэрһэн намарай орёо бэрхэтэй, хура бороотой эрхэ байдалда шиидхэхы удха шанартай байгаа бшуу. Гансашье комбайнернууд, автомашинын жолоошод тарялан дээрэ үдэр һүнигүй хүдэлөө бэшэ, отделениин эрхилэгшэ, бригадир, агроном баһал хуряалгын агрегадуудые бүхы хэрэгтэй юумээр хангахын тула баһал хээрэ хонон-үнжэн байжа, үдэр һүнигүй тарялан дээрэ гүйлдэхэб. Тиигэжэ отделениингээ, гансашье ажахы соо бэшэ, бүхы район дотор бултанһаа түрүүлэн тарялан хуряажа дүүргээ юм.

Тобшолон хэлэбэл, хамтын подрядай хэлсээнэй ёһоор энэ тарялангай гектар бүриһөө 12 центнерһээ бага бэшэ ургаса абаха, хамта 9,7 мянган центнер таряа хуряаха байһан аад, үнэндөө гектар бүриһөө 26,3 центнер гээд гү, али бүхыдэнь 17,2 мянган центнер ороохо ажахыда үгөө. Гадна намартаа 1000 гаран гектарта паар бэлдэжэ, тэрэнээ һайнаар үтгэжүүлһэн байна.

Бригадын олохон комбайнернууд үндэр бүтээсэ туйлаа. Жэшээнь, 1981 ондо районой, республикын чемпион байһан В. Идрисов, мүн бэрхэ комбайнернууд И. Солодовников, В. Рыков гэгшэд сүүдхэдэ тус тустаа 450—500 центнер ороохо бункер соохоо гаргадаг байгаа.

Хүнүүдэй шадабал һаа, ехэ таряа ургуулжа абахын түлөө оролдодог болоһынь баһа нэгэ иимэ жэшээ гэршэлнэ. Үнгэрһэн намар обёосойн ургасые дарим хубиин ёһоор эдешэжэ үгөөгүй байхадань тэрэниие сабшажа, силос болгохо тухай хэлсэн болоһон юм. Тэсд бригадын механизаторнууд тэрэниие сабшахаа арсаа. Орооһониинь эдешэг, тарян бслгожо абахабди гэһэн байна. Үнэхөөрөө, һүүлдэнь тэндэһээ обёосой горитой нэмэлтэ ороохон сохигдожо абтаа һэн.

— Урдань механизаторнууд тарялан дээрэ үтэгжүүлгэ гаргагдаа гү, али үгы гү гэжэ ехэ анхардаггүй байһан. Харин мүнөө ямар полидо, хэды шэнээн үтэгжүүлгэ оруулагда-

КОММУНИСТ ТУХАЙ
хөөрөөн

НАМТАРАА УЛАМ БАЯЖУУЛАН

Улаан-Үдын кондитерскэ фабрика ажалайнгаа хэрэгээр тэрэгэн ошоод ябахадаа, Нина Дмитриевна Большаковатай танилсаа һэмди.

Предприятиин бисквитнэ цех соо орон сасуунай, бүтээм, халуун агаар, амтан эдеэнэй үнэр хамар руу сорьёод абаба. Бидэниие үдэшэжэ ябаһан фабрикын партийна бюрогой секретарь Зоя Пурбуевна Доржиева цехэй нүгөө захада хүдэлжэ байһан [illegible] түхеэрэлгэ тэрээшэ нюдөөрөө заажа, манай түрүүшын нэгэн — Н. Д. Большакова тэндэ ажаллажа гэбэ. Ашаглагдажа байһан түхеэрэлгэдэ дүтэлжэ ябахадамнай, бэедээ гэмээр тааруулжа оёһон сагаан халаадтай, нюргаар тиимэ үндэрые бэшэ, урин налгай шарайтай басаган тэрээнэй сааһаа гаража ерээ һэн. Энэ нүхэрнай Нина Дмитриевна байба. Тиигээдшье бидэнэй танилсуулжа, хөөрэлдөөн эхилээ һааб даа...

Нина басаган техническэ мэргэжэл олгодог училищи дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр, эндэ ажалайнгаа гараа захалаа юм. Тэрэ гэһэн саганһаа арба шахуу жэл үнгэршэбэ. Энэ болзорой туршада ажал хэрэгтээ [illegible] гэнэд гүйсэд шудалаа. Энэ ушар хадаа хүдэлмэришэнэй амжалтатай, түрүү ажалай гол эшэ үндэһэн гэхэдэ алдуугүй. Тиихэдэ тус баримта Нина Дмитриевнагай хүтэлбэрилхэ хүдэлмэридэ ашатай, туһатай. Юүб гэбэл, түрүү кондитер мүнөө 10 хүнһөө бүридэһэн бригадада хүтэлбэрилнэ бшуу. Коллективэй гэшүүдэй [illegible] 5—6 жэлэй туршада хүдэлжэ байгаад юм. Олон залуу хүдэлмэришэдэй тэдэнтэй ажаллаад лэ һэн тула тэдээндэ ямар нэгэн туһаламжа үзүүлхэ, тэдэл мэрдээ байһан юумыень тайлбарилжа, харуулжа үгэхэ али олон ушар гарадаг гэшэ. Эдэ бүгэдээрэ бригадирай анхаралаа эхээр табидагые онсолоно. Жэшээнь, коммунист Г. Павлова 6 жэл энэ ажаллана. Тус бригадынхид нэгэ нарядаар хүдэлдэг гуримда ороод, хамтын үрэ дүн түлөө ябадалда хүн бүхэн оруулаһан хубитаа зэргээр салин хүлһэеэ хубаарилдаг болоной.

Энэ цехтэ гурбан бригада бии. Тус коллективүүд бултадаа түсэбтэ даабаринуудаа саг болзор соонь дүүргэдэг, үлүүлдэгшье байна. Иимээр хүдэлһэнэй ашаар лэ бисквитнэ цехэй коллектив табан жэлэй гол жэлэй даабариие үшөө ноябриин 21-дэ бэелүүлжэ шадаа һэн. Тэдэнэр КПСС-эй ЦК-гай декабриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула хүсэл оролдолго гарган хүдэлжэ байнхай.

Нина Дмитриевна фабрикада хүдэлжэ эхилһэн сагһаа хойшо нийтын хүдэлмэри [illegible] хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа захалһан байна. Тиимэһээ Октябрьска районно Советэй депутадаар һунгагдаһан намтартай. Мүнөө Буряадай АССР-эй Верховно Советэй депутат. Депутат Большакова [illegible] комиссиин гэшүүн һэн.

Ажалдаа абъяастай, нийтын хүдэлмэридэ эдэбхи түгэсөөр хандадаг хүдэлмэришэн хоёр жэлэй урда тус партида ороһон байна.

Нина Дмитриевна январь һарада болоһон областной XXXII партийна конференцидэ делегадаар һунгагдаад, республикынгаа коммунистнуудые [illegible] арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые дүүргэхэ талаар саашадаа бэелүүлэгдэхэ хэмжээнүүдые хараалалсаа.

Хүдэлмэришэн, коммунист Н. Д. Большакова иигэжэл намтараа жэлһээ жэлдэ баяжуулан, даалгагдаһан хэрэг бүхэндөө үнэн зүрхэнһөө хандажа, оролдожо ябана бшуу.

Д-Р. ДАМБАЕВ.

АДУУН ҺҮРЭГӨӨ ОЛОШ[...]

ХУРДАН ХҮЛЭГҮ[...] ХАХАСАЛТА[...]

Юһэн тонно ашаа шэрэхэ адар томо тэргэ хойноо шагталаад, дээрэнь оройдоол дүрбэн мэшээг тарянай зүйл ашанхай, хүсэ ехэтэй «К-700» түхэлэй трактораар хонишодой үбэлжөөн гү, али малай гүүртэ тээшэ ошожо ябахыень харахадаа, абаһаар хэншье гайхахагүйл байха. Эрдэм, техникын хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байһан мүнөө үедэ элдэб маркын—ехэшье, багашье хүсэтэй автомашина, тракторнууд хаа-хаанагүй олошоржо, хүн бүхэндэ тиимэ гайхалшье түрүүлхэеэ болинхой гээшэ. Гоёшье, хүсэтэйшье, хурданшье автомашина, тракторнуудай олошорходо урдаа харадаг байһан мори унаамнай бусалтагүйгөөр түригдөө гээшэ гү гэһэн бодол ухаанһаамни гарахаяа болинхой. Мүнөө үедэ хонишод хүрэтэрөө моринһоо арсажа захаланхай. Хабар, намартаа, мүн зундаа хонишоднай һүрэгөө мотоциклаар, «Нива», «Жигули», «Москвич» автомашинаараа адуулдаг болонхой. Машина, техникэ элбэгжэхэдээ һайн лэ гээшэ. Бар хүсөөр бүхы ажалнай оньһожоруулагдажа, улам хүнгэлэгдэжэ, таарамжатай зохид болоно гээшэл даа.

Эсэхэ сусахые мэдэхэгүй хүдэр хүсэтэ техникын элбэгжэхэ бүри бидэ ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ зэргэтэйбди. Тиихэдээ даалгагдаһан машина, техникээ аша үрэтэйгөөр, бүтээсэтэйгөөр, дүүрэн хүсэндэнь хүдэлгэхэ эрилтэ табигдана. Трактор, автомашинануудаа удаан саг соо зогсолтогүй бүтээсэтэйгээр хүдэлгэжэ, тоһо, түлишын материалнуудые, запасной частьнуудые горитойгоор алмаха гээшэ мүнөө гол шухала болонхой. Иимэ эрилтын табигдаад байһан энэ үедэ мори унааһаа хахасаха гээшэ арайл эртэхэн бэшэ гү гэжэ һанагдана.

Дүрбэн мэшээг — хоёр центнер талха тарянай зүйлые адар томо трактораар абаашадаг ушар тушаа дээрэ дэмы хэлээгүй байхаб. Иимэ багахан ашаа мори тэргээр абаашахада болохогүй гү? Болохол даа, теэд хоёр-гурбан центнерэй ашаа зөөхэ мори унаань үгы байна бшуу.

Мүнөө олонхи ушарта мори һургажа, унахаһаа арсадаг болонхой. Зарим хонишодтой, үхэршэдтэй хөөрэлдэхэдэ морёор хэхэ ажал үгы гэжэ мэдүүлдэг байха юм. Тиимэһээ мори барижа, ехэ тэжээл гаргашалһанай үлүү хэрэг үгы гэжэ тоолоно ха юм. Энэ бодомжыень би дэмжэхэгүйл байнаб.

Би совхоздоо адуушанаар хорёод жэлэй туршада ажалланаб. Анханда механизатораар ажалладаг байһан хүм. Тиин ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй дурадхалаар адуушан боложо, һүрэг адуу даажа абаа бэлэйб. Тэрэ үедэ ажахымнай адуун һүрэг нилээд үсөөрэнхэй гэхэ гү, али оройдоол 300 шахуу толгой тоологдодог байгаа. Совхозойнгоо орхигдошоһон энэ һалбариие хүгжөөжэ, ашаг үрэтэй болгохо зорилго урдамнай табигдаа бэлэй.

Ахалагша адуушанаар томилогдоходоо хамта ажаллаха хүниие бэдэрхэ баатай бологдоо һэн. Ушарынь хадаа адуушанаар ажаллаха дуратай хүн олдодоггүй байгаа ха юм. Адуушанай салин түлбэринь бага байхаһаа гадна, ямаршье урмашуулгада хүртэдэггүй, мүн хабар эртүүр холын Маарагтын бэлшээридэ байраар ошоод, намар саһанай ороходоо урид бусажа ерэдэг бэлэй. Иимэ хүшэр хүндэ хүдэлмэридэ хэн дуратай байхаб даа. Илангаа наһатайшуул гол таһа арсагша һэн. Үнэндөө адуушанай ажал наһатай хүндэ таарахашьегүй. Үбэлэй янгинама хүйтэндэ гү, али хабар, намарай харалган һалхитай хүйтэн үдэрнүүдтэшье хамаагүй эмээл морин дээрэ гамгүй һэжүүлжэ ябаха гээшэ амар хэрэг бэшэ. Тиимэһээнь би залуу хүбүүдые адуушанай хүдэлмэридэ оруулха гэжэ оролдоо һэм. Абаһаар залуушуулшье зүбшөөжэ үгөөгүй. Һүүлэй һүүлдэ эмниг моридо дуратай, юумэнһээ айхагүй эрэлхэг зоригтой хүбүүдые шэлэхэ баатай болоо бэлэйб. Иимэ хүбүүд даб дээрэ баһал олдожо үгөөгүй.

Үнэхөөрөө адуунда дуратай хүниие олохо гээшэ бэлэн бэшэ. Совет Армида алба хэжэ нютагаа бусаһан залуу хүбүүдтэй уулзажа дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдэһэн байнаб. Иигэжэ автомашинын жолоошоноор ажаллажа байһан залуу хүбүүниие адуушан болгожол һалаа һэм. Тиихэдэ зундаа Улаан-Үдэ хото өөрынгөө хэрэгээр ошоходоо, нютагайнгаа хүбүүн—Валерий Батуевтай уулзажа хөөрэлдөө бэлэйб. Городой нэгэ заводто ажаллажа байһан тэрэ хүбүүн нютагаа бусанхай, манай бригадада ажаллана. Иимэ аргаар өөрөө бригада байгуулхада хүдэлмэришье бүтэмжэтэй болоо һэн. Ажахынгаа ахамад зоотехник Доржо Домбоевич Гомбоевтой зүбшэн хэлсэһэнэй удаа һүрэг адуундаа гүүнүүдыень олошоруулха хүдэлмэри ябуулаабди. Унагалха гүүнүүдээ үбһэ, обёосоор тордижо, хүшэ тамирыень доошолуулхагүйе оролдогшо һэмди. Намарай эхеэр унагануудаа эхэһээнь амяарлуулжа, гүүнүүдээ тарянай үлөөдэһэн дээрэ, сабшалангай хэнзэ ногоондо бэлшээжэ таргалуулнабди. Эдэ бүхы хүдэлмэри ябуулһанайнгаа ашаар һүрэгтэмнай гүүнүүдынь олошоруулагдажа, унаганшье олоор абтажа түлжүүлэгдэдэг болоо. Мүнөө совхоздомнай бүхыдөө 700 шахуу адуу морид тоологдоно. Жэл бүхэндэ манай бригада гүрэндэ хоёр зуугаад адуу мори тушаана. Хамтын подрядай гуримаар ажаллажа захалһанһаа хойшо адуун һүрэгэймнай ашаг олзо эрид дээшэлжэ захалаа. Зундаа адуушадай бригада тусхай звено болоод үбһэ хуряалсадаг. Энэ үедэ бригадын гэшүүд ээлжээлэн холын Маарагтын бэлшээридэ ошожо һүрэгөө адуулдаг гуримтай. Иигэжэ бидэ бултадаа үбһэ хуряалгада хабаадалсанабди.

Адуу моридые үсхэбэрилхэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулагдаха байһандань этигэнэбди. Нэн түрүүлэн һүрэгэйнгөө үүлтэр һайжаруулха саг туланхай. Мүнөө ажахымнай һүрэг адуун нютагай үүлтэрэй, бэеэр багахануud гээшэ. Адуунай мяха ехээр тушаадаг болохо гэбэл, мяхалиг, томо бэетэй эрхим үүлтэрэй адуу моридые үсхэбэрилхэ болонобди. Хэрбээ хурдан хатарша

ДЭЭДЭ ГАРАЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД

Профсоюзай заводской комитедэй болон техническэ хиналтын таһагай зүгһөө «Алтан гарта мастер» гэһэн үндэр нэрэ зэргэ заводоймнай дүрбэн хүдэлмэрилэгшэдтэ олгогдобо. Эдэмнай хэд гээшэб гэбэл, дизельнэ цехэй слесарьнүүд С. И. Маковей Н. Е. Денега хоёр аппаратна цехэй электрослесарь В. В. Бураков, вагон заһабарилгын цехэй модошо дархан А. Ф. Култаев гэгшэд болоно.

Эдэ нүхэдэймнай шанарай хубиин тэмдэгтэй болоһоор олохон жэл үнгэрөө юм. Энэ үедэ тэдэнэр ОТК-гай зүгһөө нэгэшье ажаглалта абаагүй. Бүтээн гаргажа байһан продукциинь гансал эрхим шанартай байдаг. Тэдэнэр участок бүхэндэ продукциин шанар һайжаруулхын тула үнгэргэгдэжэ байһан бүхы хэмжээ ябуулгануудта эдэбхитэйгээр хабаададаг, хүдэлмэриингөө газарые хододоо эмхи гуримтай, сэбэр байлгадаг юм. Үйлэдбэри дээрээшье, гэр бүлэдөөшье жэшээтэ һайн хүнүүд бшуу. Тиимэһээ эдэ мэргэжэлтэдэймнай хүдэлмэришэн хүнэй туйладаг эгээл дээдэ шатын нэрэ зэргэдэ шэнэ жэлэй эхин дээрэ хүртэһэниинь бүри ехэ һайшаалтайл.

З. ШЕВЦОВА,
ЛВРЗ-гэй «Локомотив» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

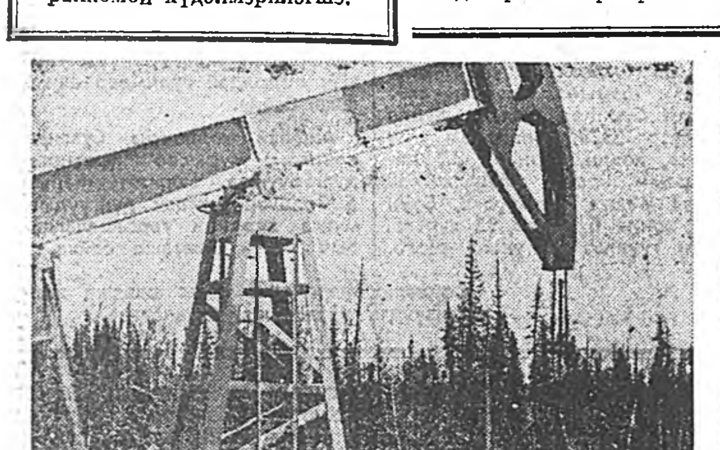

КОМИ АССР. Үйлэдбэриин «Коминефть» нэгэдэлэй эгээл үнинэй «Тэбукнефть» управлениин коллектив түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлые габшагай ажалаар тэмдэглэбэ. Эндэ түсэбһөө гадуур 46 мянган тонно шэнгэн түлишэ олзоборилогдоһон байна.

Коммунист Владимир Коваленкын хүтэлбэрилдэг 1-дэхи бригадын хүдэлмэрилэгшэд социалис мүрысөөндэ эгээл эрхим дүнгүүдые туйлаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нефтиин олзоборилогдодог газарта.

ТАСС-ай фотохронико.

РСФСР: автономито область, округуудай һонин

ГОРОД ҮРГЭДЭНЭ

Кудымкарта олохон һунгагшад шэнэ адресаар һунгалтада хабаадаха юм: город ургана. Нёдондо жэлдэ түсэбтэ даабаряар хараалагдаһанһаа һураггүй ехэ гэхэ гү, али 15 мянган дүрбэлжэн метр гэр байра ашаглалгада үгтэһэн байна.

60 гэр бүлэ табан дабхар болбосон түхэлтэй шэнэ гэртэ һаяхан ороо. Һунгагшадай — «Пермавтодор» нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй захилаар хамжаанай гуримаар тэрэ баригдаа юм. Горисполком тэрэниие түргэнөөр дүүргэхэдэнь туһалһан байна.

Эндэ гол түлэб табан дабхар гэрнүүд баригдана. Харин город шадархи колхозуудай ажалшадта усадьбын түхэлэй гэрнүүд табигдана.

Барилгашад социальна хэрэглэмжын объектнүүдые графигһаа уридлан барихые оролдоно. Жэшээлбэл, микрорайонуудай нэгэндэ 320 хүнэй һууритай хүүгэдэй саад һаяар ашаглалгада оруулагдаха байна.

Кудымкар.

АЖАЛШАДАЙ ЭЛҮҮР ЭНХЭ ТУХАЙ АНХАРАЛ

Окружной больницын врачнууд - стоматологуудай бригаданууд Корягай тундрын эгээл холын һуурин тосхонуудта хүрэнэ. Эгээл хойто Пенжинскэ районд тэдэнэр аргалалгын хүдэлмэри ябуулһан, медицинскэ темэдэ лекцинүүдые уншаһан байна.

Хойто зүгэй тундрада хүн зоной элүүр энхые сахин хамгаалха программа амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ. Алас-Дурнын ба Сибириин эрдэмтэд-медигүүдэй хабаадаһан научно-практическа конференциин заабариин ёһоор, депутадууд тус программые зохёон хараалһан юм. Районой ба хүдөөгэй олохон больницанууд шэнэдхэн заһагдаа, шэнэ больницанууд баригдаа юм. Хүдөө нютагуудта медицинскэ түргэн туһаламжа үзүүлдэг эмхинүүд олошорно.

Медигүүдэй нүүдэл отрядууд үе-үе болоод мал адуулагшадта ошожо байдаг.

Палана.

НУУР СӨӨРЭМҮҮДЫЕ ТОГТООНО

Еврейн автономито областьдо нуур сөөрэмдэ загаһа үсхэбэрилхэ шэнэ һалбари хүгжөөгдэнэ. Биробиджанай дүтэ шалар урдань шулуун нүүрһэнэй малтагдадаг уурхайда нуур сөөрэм баригдажа эхилэнхэй. Эндэ һалбарга (сазан) ба алас-дурнын бусадшье загаһад үсхэбэрилэгдэхэ юм.

Автономито область дотор олзоборилгын үнэтэй

БҮГЭДЫН ХЭРЭГ

бэелүүлдэг байна.

Сомоноймнай Советэй дэргэдэ депутадуудай арба гаран бүлэгүүд, комиссинууд тоологдоно. Малшадай байранууд эмхидхэгдэжэ депутадуудай постнууд [illegible] харюусалгата уялгануудаа нэрэтэй солотойгоор дүүргэнэ. Би худөө ажахын продукт үйлэдбэрилхэ талаар эмхидхэгдэжэ депутадуудай нэгэ бүлэгые хүтэлбэрилдэг хүм. Энэ бүлэг соо ажалша бэрхэ, уралшаа һанаатай, урдаа табиһан зорилгоё заатагүй бэелүүлхэ оролдогор хүнүүд олон юм. Тэдэнэй дундаһаа «8-е Марта» колхозой һаалиша Клавдия Ивановна Борудонова, Оронгын совхозой директорэй орлогшо Константин Михайлович Пронтин, тракторна бригадын бригадир Сергей Михайлович Рябов гэгшэдые онсолон тэмдэглэмээр. [illegible] үндэр уялгата эрхим һайнаар дүүргэжэ ябана гэхэдэ алдуу болохогүй. «Арадай депутат байха гээшэ хүндэтэйшье, харюусалгатайшье хэрэг», — гэжэ тон зүбөөр хэлсэдэг. Үнэхөөрөөшье, манай сомоной Советэй депутадууд энэ хүндэтэ нэрэ зэргэеэ дээрэ үргэн, харюусалгаһаа гүйсэд мэдэрэн ажаллана гээшэ.

Бидэнэр квартал бүхэндэ түсэб табижа, тэрэ түсэбэйнгөө ёһоор ажаллаабди. Энэ түсэбэй хэр зэргээр бэелүүлэгдэжэ байһан тухайда сагһаа сагта уулзалга үнгэргэжэ [illegible]. Мүнөө бидэнэй урда тон харюусалгатай хаһа эрһэнэй. Ниитын адууһа малай үбэлжээгэ бидэнэй анхарал сэхэр татан, һанаа сэдьхэлыемнай зобоонхой. [illegible] соёлой болон медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй гүүрэтэ, фермэ дээгүүр [illegible] график табигданхабди. [illegible] партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө [illegible] соёлой, худалдаа наймаанай талаар эрхимээр хангаха уялгатайбди.

Мал ажалшадаймнай дунда партиин гэшүүд, арадай депутадууд—залуушуул олон юм. Тэдэнһээ жэшээ абажа, дүй дүршэлдэнь һурахаар хүнүүдшье ажахыдамнай байха. Эндэ жэшээ болгон Культурын һү һаалиин фермэ [illegible] абахаар. Фермын дүршэлтэй һаалишан, коммунист Цырена Доржиевна Доржиева [illegible]. Сомоной Советэй депутадууд Г. Г. Раднаев, Б. Ц. Ганжурова, В. Б. Ленхобоев, Р. Д. Алексеева, П-Д. Ц. Доржиев болон бусадые дурдаа. Тиихэдэ механизатор, залуушуулые һурган хүмүүжүүлэгшэ Валерий Дмитриевич Суслов Игорь хүбүүнтэеэ [illegible] 8.300 центнер [illegible]. Комсомолец Сергей Суслов [illegible]. Партиин гэшүүндэ кандидат Сергей Доржиевич Доржиевые [illegible].

Ажал хүдэлмэриэ эмхидхэхэ, шалгалтануудые үнгэргэхэ хэрэгтэмнай депутадууд — ахамад бухгалтер Евгения Дондоковна Будаева, залуу жолоошон Олег Омогтуев, залуушуулые һурган хүмүүжүүлэгшэ Дулма Лупсановна Тарбаева, жолоошон Александр Содномович Максаров гэгшэд сэхэ туһаламжа үзүүлдэг юм. [illegible]

Арадай депутадуудай урда үшөө нэгэ гол зорилго табигданхай. Энэ хадаа март һарын соо үнгэргэгдэхэ байһан СССР-эй Верховно Советэй һунгалта болоно. [illegible] Агитпункт нээгдэнхэй. [illegible] СССР-эй Верховно Советэй һунгалтые [illegible] ла, манай сомоной Советэй бүхы депутадуудай, һунгагшадай оролдохонь лабтай.

М. САЛАМАТИНА,
Оронгын сомоной Советэй депутадуудай бүлэгые даагша.
Улаан-Үдын район.

КПСС-эй ЦК-гай проектые зүбшэн хэлсэнэбди

САГАЙ ЭРИЛТЫЕ ХАНГАМА

Үшөөд оноор бүгэдэ ниитын эхин нуралсалые уялгата ёноор бэелүүлхэ тухай партиин ЦК-гай тогтоол гаража, нютаг бүхэндэ эхин һургуулинууд нээгдээ һэн. Тэрэ үедэ багшанарай дутамаг байһан дээрэһээ республикын совет-партиина һургуули Бурпедтехникум хоёрһоо арба арбан нурагшадые багшын ажалда жэлэй болзороор эльгээгээ юм. Би тэрэ тоодо оруулагдажа Эхирид-Булгадай районой Харануудай эхин һургуулида багшалаа бэлэйб. Тэрэ сагһаа хойшо хуби заяагаа һургуулитай, багшын ажалтай холбожо, һургуули тухай Коммунис партиингаа гаргаһан тогтоолнуудые угтан шудалжа, бэелүүлэлсэхын түлөө шармайн тэмсэжэ ябагша бэлэйб. Шата дамжан, һургуули тухай саг сагтаа гараһан тогтоолнууд тон гүнзэгы удхатай, Ленин багшын һургаалаар нэбтэрэнги, холые хараалһан дайшалхы зорилготой байһан байгша. «Юрэнхы эрдэмэй ба мэргэжэлэй һургуулине хубилгаан шэнэлэлтын гол шэглэлнүүд» тухай КПСС-эй ЦК-гай проектын мүнөө тунхаглагдахада, ехэ һонирхон, ханамжатайгаар шудалан уншажа баярлааб, олон бодолдо абтабаб. Энээнһээ урда һургуули тухай тогтоолнуудые бэелүүлхэ ябуулганууд һургуулиин болон хамтын байрын барилгатай, һуралсалай материальна баазын бэлэдхэлтэй холбоотой байгша бэлэй. Мүнөө нютаг бүри дунда эрдэмэй амжалтатайгаар бэелүүлжэ байһан, түбхинэнхэй дунда һургуулинуудтай болоһон үедэ юрэнхы эрдэмдэ һургаха, мэргэжэл олгон хүмүүжүүлхэ гол зорилгонуудые бэелүүлхэ дүүрэн эрхэ байдал бии болонхой бшуу. Һурагшадай үйлэдбэриин бригаданууды, ажалай болон амаралтын лагерьнуудые, багшанарай байрануудые, цех болон мастерскойнуудые бариха, түхеэрхэ гэхэ мэтын асуудалнуудые ажахынуудай, предприятинуудай хабаадалгатайгаар шиидхэлгэ хадаа бүтээсэтэй байхань лабтай.

Эхин классуудые дүрбэн жэлэй болгохо гэжэ хараалһые тон ехэ һайшаамаар. Багахан үхибүүд эхин классуудта нэгэ дадаһан багшынгаа заабари доро дүрбэн жэл соо һурахадаа, нилээд тохонижорһон, һайн бэлэдхэлтэй, хүсэд грамотна, өөрын гартай болоод, 5-дахи класста орохо гээшэ.

Багша тухай В. И. Ленинэй хэлэһэн гүн удхатай үгэһөө үндэһэлэн, арадай багшые үргэхэ, хүндэтэй һуурида табиха гэһэн һанамжа һурагшадай сэдьхэлдэ омогорхолой болон харюусалгатай мэдэрэл түрүүлнэ. Багшанар хадаа өөрынгөө мэргэжэлдэ, хүүгэдтэ үнэн зүрхэнһөө дуратай зон ха юм.

Өөрынгөө нүхэр Даша-Ханда Аюшеевнатай бидэ бүхы наһаа багшын арюуншье, хүндэшье хүдэлмэридэ зорюулаабди. Мүн олон жэлдэ багшалһан нүхэдөөрөө хамта удаан хүдэлөөбди. Ямаршье хүндэ бэрхэшээлэй ушархада, мэргэжэлээ һэлгэхэ гү, али багшын мэргэжэлые хүндэшөөһэн тухай үгэ хөөрэлдөөн дуулдагшагүй һэн. Багша гээшэ багша ха юм даа. Багшын ажал өөрын бэрхэшээлтэй, өөрын суутай, хүндэтэй. Хүүгэдые хүмүүжүүлхэ, һургаха гээшэ һонин хүдэлмэри даа.

Багша болохо гэжэ түрэһэн хүнүүд гэхээр, бэрхэ багшана ан хэшээл үгэжэ байхые харахада, ямар һонин байдаг гээшэб!

Манай республика соо багшанарые бэлдэхэ талаар Улаан-Үдын нэгэдэхи педучилищи, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ «Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордено пединститут ехэ габьяатай. Эдэниие дүүргэгшэд — алишье уеын багшанар ехэ үүргэ бэелүүлээ, бэелүүлнэшье, бэелүүлхэшье байха. Тэдэнэй дунда мэргэжэл шадабари ехэтэй багшанарай урдаа хаража ябаһан жэшээтэ нүхэд олон.

Тиихэдэ зарим нэгэн (тиимэшүүл үсөөн ааб даа) пединститут дүүргэжэ, диплом абаад, һургуулида удаан хүдэлэнгүй, тон ондоо хүдэлмэридэ ородог байна. Энэ ушар ангүйгөөр харагдадаг гээшэ. Тэдэнэр багшын ажалые хүндэшөөгөө юм гү, али олзын сэдэ орожо, бэеынгээ амарые харадаг гү?

Эмшэд гээшэ ажалдаа бэсэ үгэнги, хүнэй үбшэ зоболонтой үдэр һүниие мэдэнгүй тэмсэжэ ябагша. Аргашан мэргэжэлээ орхижо, ондоо ажалда орогшод, юрэдөө, тэдэнэй дундаһаа үзэгдөөгүй агша. Ёһотой аргашан болохо, зоноо аргалха хүсэлтэй врач болохо дуратай хүнүүд мединститутда ородог гээшэ бэзэ. Мүн аргашад дээдэ һургуули дүүргэжэ, диплом абахадаа, үнэн сэхээр хүдэлхэ уялгаяа мэдэрэн, тангариг үгэдэг байна. Энэ ехэ һайн гээшэ ха гэжэ һанахаар юм. Тиимэл хадань сохом аргашанай ажалда дуратайшуул шалгаран, аргашанай дээдэ һургуулида ородог байжа болоо.

Тиимэһээ пединститутда ёһотой багша болохо хүсэлтэй, һургуулида һуража байхадаа, энэ хүсэлөө харуулһан залуушуулые шэлэн, педколлективэй зууршалгые хараада абадаг болоо һаа, һайн байгаа. Иимэ дурадхал «Буряад үнэн» толилгоһон бэшэг соо ябана һэн, би тэрэниие дэмжэнэ гээшэб. Гадна багша мэргэжэлтэй зоной үхибүүдые эхэ, эсэгынь гүйлтаар багшын һургуулида абахаар гэжэ һанахаар юм. Манай ехэ басаган Соёлма багадаа эжыдээ адли багша болохоб гэдэг, багшалжа наададаг байгаа. Нээрээ, багша болохо хүсэлыень лаблахадаа, педучилищида орохыень һайшаагаа һэмди. Һүүлдэнь Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститут дүүргээ. Хорёод жэл соо Эгэтын-Адагай дунда һургуулида багшалжа байна. Мүн бага хүбүүмнай — Жаргал багадаа мүн тиимэ һэн. Багшын дээдэ һургуули дүүргэжэ, физикын багша болоһоор, арбаад жэл ажаллажа ябана. Эдэ үхибүүдэйнгээ багшынгаа мэргэжэлдэ дуратай, шадабарияа улам нарижуулха хүсэлтэй ябадагые харахада, сэдьхэлдэ һайн, манда ехэ үргэмжэ болодог юм. **Багшын диплом абагшад тусхай тангариг үгэдэг болоо һаань, һайн байгаа** гэһэн дурадхал хэлэхэ хүсэл байна.

Нанатай багшанарай һайн дүршэлые шэлэн шэнжэлжэ, багшын эрдэмэй баялигай жасада багтаан байха, багшанарай түбэй музей бии болгохо гээшэ һайн һанамжа мүн.

Мүн **багшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ институдай үүргые үргэдхэхөөр** проект соо хараалагданхай. Энэ институт хадаа имагтал мүнөө үеын багшанарай мэргэжэлдэ һаналаа табихын хажуугаар наһажаал багшанарайнгаа баян дүршэлые согсолхо хүдэлмэри хэдэг һаань, һайн бэлэй.

Түрэлхидэй харюусалгые нилээд ехэ болгохо гэжэ проект соо хэлэгдэнэ. Энэ тон зүб. Түрэлхидэй гэмээр гутажа, харгыһаа хадуурһан үхибүүдые заһаха гээшэ бэрхэ юм. КПСС-эй ЦК-гай проектын эрилтые түрэлхидэй дунда нэбтэрүүлжэ эхилхэ шухала.

Һурагшадые багаһаань ажалда дурлуулан хүмүүжүүлхэ зорилгые бэелүүлхэдээ, **арад бүхэнэй хүүгэдээ ажабайдалда һургадаг байһан һайн һайхан заншалые һонирхон үзэжэ, тэдээнһээнь манай хэрэгтэ туһатанинь шэлэн абажа хэрэглэбэл**, нэмэри туһа болохо бшуу даа.

Ажалдаа дурлуулха, байгаали хамгаалха тухай бэшэгдэһэн уран зохёол айхабтар шухала болобо гээшэ. Энээн тушаа манай уран зохёолшод һанаагаа зобохо бэзэ. Хүүгэдтэ тон шухала номууд хаа яа хэблэгдэбэшье, үсөөн хэһэгээр гарадаг дээрэһээ эдир уншагшадтаа хүрэхэһөө байха, һургуулидашье хүрэнгүй, газар шиигтүүлэнгүй үнгэрдэг багахан аадар шэнгеэр арилшана. **Хүүгэдэй номые олон хэһэгээр гаргаха саг тулаа!**

Юумэ гамнаха, химгадаха, хүнэй ажалые хүндэлхэ тухай, илангаяа хилээмэндэ гамтайгаар хандадаг болохые КПСС-эй ЦК-гай проект тон шухалашална. «Сададахада, сагаан хурьганай һүүл муухай болобо» гэһэншүү, һурагшадай хамтын эдеэнэй газарта хилээмээр, өөхөөр, прянигаар шэдэлжэ байхын үзэгдөө һаа, ёһын бусада тоолоно, шанга хэмжээ абадаг байха шухала. Эдеэ хоолоо хаяжа, гэшхэжэ байгшадай гэдэһыень бага зэргэ үлдэхөөжэ хэһээхэдэ, ухаа орохо жэшээтэй.

Үе сагтаа тааараһан сэсэн проектые үргэн арад зүбшэн һайшаажа, дурадхалнуудые оруулха бэзэ. Олоной хабаадалгатайгаар улам мүлигдэжэ, һургуулине хубилган шэнэлэлгын хүсэндөө орохо байһанинь дамжаггүй.

Ц. НОМТОЕВ,
Социалис Ажалай Герой.
РСФСР-эй һургуулиин габьяата багша.

АГИТПУНКТ УРЯАЛНА

Агитатор бүхэн өөртөө даалгагдаһан участогайнгаа һунгагшадтай уулзажа хөөрэлдэхэдөө, тэдэнэй оруулһан һанамжа, дурадхалнуудые тусхай дэбтэр соо тэмдэглэнэ.

Агитпунктые даагшаар соёлой байшангай директор Людмила Бабасановна Сунграпова томилогдоһон. Тэрэнэй хүтэлбэри доро хамта дээрээ 32 агитатор хүдэлнэ. Тэдэнэй агитпунктда дежурлаха график табигданхай. Энэ үдэр клубай хүдэлмэрилэгшэ Светлана Николаевна Григорьева агитпунктда дежурлажа байгаа.

— Һунгалтые угтуулан, ямар хүдэлмэри үнгэргөөбта? гэһэн асуудалда Светлана Николаевна иимэ харюу үгөө:

— СССР-эй Верховно Советэй һунгалта мартын 4-дэ үнгэргэгдэхэнь гэжэ дууламсаараа, бидэнэр, соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэд, поселково Советэй гүйсэдкомой гэшүүдтэй хамта зүблөө үнгэргэжэ, һунгалтада бэлдэхэ түсэб табяа һэмди. Һүүлээрнь энэ түсэбөө агитаторнуудтай зүбшэн хэлсээбди. Тиигээд байхадаа, агитпункт хаана түхеэрхэб гэһэн асуудал гараа. Агитаторнуудтай, мүн соёлой хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта агитпунктаа шэмэглэн гоёогообди. Хэрэгтэй номуудые асаржа, выставкэ эмхидхээбди. Январь һара соо таряанай тоог дээрэ лекци уншаабди, агитаторнуудай семинар үнгэргөөбди. Залуу һунгагшадтай һаяхан уулзалга үнгэргөө һэмди. Энэ уулзалгадамнай Каленово, Краснярово, Доодо-Ивалга тосхонуудһаа залуушуул олооро ерэжэ, бидэниие ехэтэ баясуулаа.

Агитаторнуудай дунда эдэбхи үүсхэл ехэтэй хүнүүд олон гэжэ тэмдэглэгдээ. Тэдэнэй дундаһаа эдэбхитэй агитатор, залуушуулые һурган хүмүүжүүлэгшэ Николай Семенович Черненкын нэрые түрүүлэн дурдамаар. Энэ нүхэрнай наһанайнгаа амаралтада үни хада гарабашье, олониитын дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулһан зандаа. Ивалгын ОПХ-гай ахамад диспетчер Василий Доржиевич Аюров мүн лэ дүршэл ехэтэй агитатор юм.

Ивалгын соёлой байшан соо түхеэрэгдэһэн агитпунктда һунгагшад, илангаяа үдэшэндөө олооро сугларна. Ямаршье сагта тэдэнэй эндэ орожо ерэхэдэнь, агитаторнууд баяртайгаар угтан абажа, һонирхоһон асуудалнуудтань харюусана.

Х. ДОРЖИЕВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: агитатор С. Н. Григорьева һунгагшадтай хөөрэлдэнэ.
А. ШОЙЖОЛОВОЙ фото.

ҺУНГАГШАДЫЕ БАЯРТАЙГААР УГТАНА

Улаан-Үдын Железнодорожно районой Октябрьска үйлсэдэ оршодог 41-дэхи дунда һургуулиин үндэр томо байшангай үүдэн дээрэ «Агитпункт» гэһэн гаршаг аржыжа харагдадаг. Мүн тэндэ «1984 он. Мартын 4. СССР-эй Верховно Советэй һунгалта. Бултадаа — һунгалтада хабаадая!» — гэһэн плакат яларанхай. Зүгөөр энэ агитпункт гансашье газааһаань хүнэй анхарал татана бэшэ, мүн досоогоо ариг сэбэр, аятай зохидоор түхеэрэгдэнхэй. Эндэ агитпунктые даагша В. Д. Огурешинагай габьяа ехэ.

...Һаяын нэгэ үдэшэ локомотив-вагон заһабарилгын заводой хайлуулгын цехэй хүдэлмэришэн Валерий Александрович Наквасин агитаторайнгаа уялгые дүүргэжэ һуугаа һэн. Эндэнь агитаторнуудай ямар хүдэлмэри үнгэргэжэ байһые абаһаар лэ мэдэхээр. Һунгагшадай дунда үнгэргэгдэхэ хэмжээ ябуулганууда түсэб бии. Уласхоорондын байдал тухай лекци уншагдана. Долоон хоногтоо нэгэ удаа һунгагшадтай уулзалганууд үнгэргэгдэнэ.

Залуу һунгагшадай булан түхеэрэгдэнхэй. СССР-эй Конституци, «СССР-эй һунгалта тухай», СССР-эй Хуули болон бусад номууд, согсолборинууд олон. Тиихэдэ залуу һунгагшадай списэк тусхай дэбтэр соо оруулагданхай. Һунгагшадай эгээл залуунь болохо Татьяна Филатова байгша оной февралиин 15-да 18 наһа гүйсэжэ, анха түрүүшынхээ һунгалтада хабаадалсахань, Комсомольская үйлсэдэ ажаһуудаг Людмила Халудорова мүн лэ февралиин эхеэр хуулиин наһа гүйсэхэ байна. Энэ округой үшөө арба гаран залуушуул түрүүшынхээ дуугаа үгэхөөр зэһэнхэй.

Агитаторнуудай өөһэдынгөө уялгые ямараар дүүргэдэг тухай, агитпунктын нээгдэһэн үдэрһөө — январиин 2-һоо эхилжэ агитаторнуудай дежурлаһан тухай тусхай дэбтэр соо тэмдэглэгдэнэ. Энэ дэбтэр иража харахадаа, тэдэнэр даалгагдаһан энэ уялгадаа харюусалга ехэтэйгээр, үнэн зүрхэнһөө хандана гэжэ ойлгомоор. Һунгуулиин 23-дахи округой олонхи һунгагшад Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд юм. Тэдэнэр сүлөө сагтаа агитпункт ерэжэ, агитаторнуудтай хөөрэлдэхэ, ойлгогдоогүй асуудалнуудта харюу абаха, үгышье һаа, эндэ эмхидхэгдэһэн номуудай выставкэтэй танилсаха, «Правда», «Известия» болон республиканска газетэнүүдые хараха дүүрэн арга боломжотой...

Х. ДАРМАЕВА.

ОЙЛГУУЛАМЖЫН ХҮДЭЛМЭРИ ҮРГЭДЭНЭ

Түрэл Улаан-Үдымнай Кировэй нэрэмжэтэ үйлсын 35-дахи гэртэ һунгуулиин 7-дохи участогай агитпункт түбхинэнхэй. Эндэхи агитаторнууд һунгагшадаа бүридхэлдэ абаад, гэр-гэртэнь ябажа, ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулжа захалаа. Агитпунктньшье зохидоор шэмэглэгдэнхэй.

Һунгалтын үдэрэй дүтэлхэ бүри тус агитпунктда хүн зон олооро ерэдэг болоо ааб даа. Тэдэнэр элдэб асуудалтай байдаг. Ушар иимэһээ вторнигой, четвергын үдэрнүүдтэ үдэшын 6 чаһаа 8 саг болотор юристнүүд дежурладаг болонхой. Агитаторнууд үглөөнһөө үдэшэ болотор бэе бэеэ һэлгэлсэн эндэ байдаг юм. Даалгагдаһан үндэр уялгадаа үнэн сэхээр хандадаг агитаторнууд олон. Тэдэнэй тоодо Гражданска обороной штабай хүдэлмэрилэгшэ П. Т. Трифонов, залуу агитаторнууд Анна Манжуева, Галина Жаркова болон бусад оролсоно.

М. ДОРЖИЕВ.

• ТАСС • АПН •
ХИЛЫН СААНАҺАА

[...]АИИН ЗАВОДОЙ 25-дахи ЖЭЛЭЙ ОЙН БАЯР ЁҺОЛОЛ

Совет-индиин ха[...] түрүүшын үрэ [...] Бхилаиин ме[...]ка заводой ба[...] 25 жэлэй ойн [...] болобо. [...] хүн зоноор хо[...]рта бодхоотдоһон [...]ноо гансахан ман[...] металлургическа [...] харин түрэл [...] агуухэ хүбүүн, [...]ооотэ Индиин ту[...] премьер-министр [...]ал Неругай һуу[...] гүрэнэй инду[...] совет—индиин [...] хани барисаа[...] үлдэ болоно гээ[...] сагһаа хойшо бэс[...]элжэ, адли тэгшэ эрхэтэйгээр үндэһэлэгдэһэн харилсаан хоёр арадуудай аша туһада бүхы талаараа хүгжэнэ. Энэ харилсаан имагтал хоёр арадуудай аша туһада бэшэ, харин дэлхэйдэ эб найрамдал болон аюулгүй байдалай хэрэгтэ харюусана бшуу.

Мүнөө Бхилаиин металлургическа завод Индидэ металл үйлэдбэрилгын эгээн томо предприяти болоно. Тэрэ орон дотор хайлуулагдадаг буладай дүрбэнэй нэгэ хубиие гаргана. Мүн тус комбинат булад шудхагшад болон металлургнуудай үндэһэн кадрнуудые бэлдэдэг ёһотойл гуламта болонхой. Бхилаида дүй дүршэлтэй болоһон хүдэлмэришэд болон инженернүүд бусад металлургическа заводуудые барилсаһан юм. «Экономик таймс» газетын тэмдэглэһэнэй ёһоор, Бхилаиин комбинат Индиин эгээл ехэ ашаг олзотой металлургическа предприяти болоно. Нэн түрүүн энэнь шэнэ технологиһоо, түхеэрэлгэнүүдэй найдамтай хүдэлмэриһөө, эрхим мэргэжэлтэй кадрнуудһаа эхитэй.

Улам бэхижэжэ байгаа индиин—совет харилсаанай удха шанарые онсолон Индиин премьер-министр Индира Гандиин иимэ үгэнүүдые газетэнүүд баримтална: «Гүрэнэй секторэй промышленностиин ба машина бүтээлгын гол һалбаринуудые байгуулгада Советскэ Союз сэгнэшэгүй туһаламжа манда үзүүлһэн юм. Энэ ушар өөрынгөө политическэ болон экономическа бэеэ даанги байдалые бэхижүүлхэ талаар урданай колониинуудай хүсэлэл оролдолгонуудые Советскэ Союзай саг үргэлжэ дэмжэжэ байһаниие тодо хурсаар гэршэлнэ ха юм».

Баяр ёһололдо СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо В. Э. Дымшиц түрүүтэй совет правительствын делегаци хабаадаба.

(ТАСС).

[...]НДА ГАРАА ХҮРЭГ

[...]СК. Дүтын Зүүн [...]боото Штадуудай [...]байһан эзэрхэг ту[...]лэ хэрэгые Сиринн [...] Х. Асад эрид [...]мжэлбэ. Ливанай [...] хэрэгтэ сэрэгэй [...] хамааран орохо[...] Зүүн зүгтэ США[...]лтые хангахын тү[...]эхэдээ, Америкын [...]айхабтар ехэ ал[...]гэжэ тэрэ мэдүүл[...] Араб улад зон[...] булимтархы һэдэлгээ США Тель-Авивтай нэгэн хамта ябуулна гэжэ Х. Асад тэмдэглэнэ. Тель-Авивай хүтэлбэрилэгшэдэй «Агууехэ Израиль» байгуулха гэһэн шунахай түсэбэй угаа аюултай байһан тушаа Сириие толгойлогшо элирхэйлээ. Иигэжэ сионистнууд Дүтын Зүүн зүгтэхи амгалан тайбан, аюулгүй байдалда түгшүүрил ушаруулна. Арабтахи гүрэн бүхэнэй бэеэ даанхай, эрхэ түлөөлэлгэтэ байдалда түбэг татана. Сири хадаа Ливан гүрэнэй бэеэ даанхай, бүрин эрхэтэй байхын түлөө хүсэл эрмэлзэлээ зорюулна, —гэжэ Х. Асад онсолон тэмдэглээ.

АНГОЛОДОХИ ВЫСТАВКЭ

ЛУАНДА. Анголын Арадай Республикын ниислэлэй выставочно томо зал дотор выставкэ нээгдэбэ. Тэрэ Анголын арадай эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлэй февралиин 4-дэ эхилһээр 23 жэлэй ойдо зорюулагдана. Португалиин колонизаторнуудта эсэргүү Анголын патриодуудай тэмсэлэй гол шатанууд, 1975 ондо бэеэ даанхай орон болон соносхолгын сагһаа хойшонхи байдал выставкэ дээрэ үргэнөөр харуулагдана.

Тэрэ сагһаа хойшо манай республика амгалан тайбан нэгэшье үдэр хараагүй гэжэ МПЛА—Ажалай партиин ЦК-гай гэшүүн Ж. Энрикеш Гарсия выставкэ нээхэдээ мэдүүлһэн байна. Бэеэ дааһан байдал Анголодо амгалан тайбан байдал асараагүй, харин уласхоорондын империализм, ЮАР-ай расис гүрим НРА-да эсэргүү тэмсэлые бүри үргэдхэһэн, МПЛА — Ажалай партиие ба Анголын хуулита засагые унагааха гэжэ бузагай тэмсэл үйлэдэһэн байна. Гэбэшье сүлөөрэлгын тэмсэлэй үедэ, һүүлэй добтолгые бута сохилгын үедэ Анголын арад революциин туйлалтые аршалан хамгаалха эрид шууд эрмэлзэлтэй.

Т. ЖИВКОВ А. КУНЬЯЛ ХОЁРОЙ УУЛЗАЛГА

СОФИ. Болгариин Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Т. Живков эндэ зорюута ерээд байһан Португалиин Коммунис партиин Генеральна секретарь А. Куньял США-гай захиргаанай эзэрхэг дээрэмхы, сэрэгэй талаар үлэмжэ хүсэтэй болохые, социализмын оронуудта эсэргүү «эзэмдэхы аяншалга» үүдхэхые хүсэдэг харата аашые эрид шууд буруушааһан байна.

Софида болоһон уулзалгын үедэ хоёр партиин хүтэлбэрилэгшэд Баруун Европодо американ шэнэ ядерна ракетэнүүдые тараан тодхоһон ушар тушаа ехэ һанаа зобонги байһанаа элирхэйлбэ. Тиихэ зуураа США-гай ба НАТО-гай иимэ һэдэлгые тон харюусалгагүй, дэлхэйн байдалда угаа аюултай ябадал болоно гэжэ сэгнэһэн байна. США-гай президентын һүүлэй үедэ хэһэн «эб найрамдалта» мэдүүлгэнүүд хадаа имагтал мүнөө сагай эрхэ байдалда үндэһэлнэ. Женевэдэхи хөөрэлдөөнүүдые таһалдалда оруулһанай, буу зэбсэгүүдые гаргалгые түргэдхэһэнэй түлөө Холбоото Штадуудай харюусалгые яашье сагааруулнагүй.

Иимэ байдалай тохёолдоод байхада, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэхи, империализмын аюулта түсэбүүдтэ эсэргүү демократическа бүхы хүсэнүүдэй нэгэдэлые болон жагсаалые улам бэхижүүлхэ шухала гэжэ тэмдэглэгдээ. Энээнтэй дашарамдуулан, СССР-эй болон социалис хани барисаата бусад оронуудай эб найрамдалта үүсхэлэй шухала удха шанартай байһаниинь тэмдэглэгдээ.

БКП болон ПКП хоёрой хоорондохи харилсаануудта үндэр сэгнэлтэ үгөөд, марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын ёһо гуримуудай үндэһэ һуури дээрэ тэдэниие саашадань хүгжөөхэ шухала байһые тодорхойлбо.

США ЕРЭБЭ

ВАШИНГТОН. СФРЮ-гэй президиумэй түрүүлэгшэ Шпиляк эндэ албанай хэрэгээр хүрэжэ ерэбэ. Тэрэ президент Рейгантэй, оборонын министр Уайнбергертэй, американ захиргаанай дээдын бусад ажал ябуулагшадтай уулзаха, хөөрэлдөө үнгэргэхэ байна.

Тусхай мэдээсэлэй үндэһөөр бодоходо, эдэ хөөрэлдөөнүүд дээрэ американ-югослав хоорондын хүгжэлтэдэ хабаатай, уласхоорондын байдалда хабаатай олон асуудалнууд зүбшэгдэхэ янзатай. Илангаяа зүүнэй болон баруунай хоорондын харилсаануудай асуудалнуудта горитой анхарал хандуулагдаха байна. Тиихэдэ Европодо американ ракетно-ядерна түхеэрэлгэнүүдые НАТО-гай эхилһэнэй удаа байдалай ямар болоһон тушаа асуудал харуулагдаха зэргэтэй.

О

Ливанай дотоодын хэрэгүүдтэ США-гай зэбсэгтэ хүсэнүүдээрээ оролсоходо, энэ гүрэндэ түгшүүрилтэ байдал байһан зандаа. Сагаан байшангайхидай эзэрхэг түримхэй аашануудые таргажа байһаниинь элитэ. (Газетэнүүдһээ).

«Эб найрамдал — американ ёһоор».

Ливан дээгүүр ниидэжэ ябаһан самолёдой летчигуудай хөөрэлдөөн:

— Намда һануулыш, бидэнэр Ливанда юу хэнэбибди?

— Амгалан байдалые сахинабди.

«Ньюсдей» газетэһээ абтаһан зураг.

ТЭБХЭР АРБАН ЖЭЛ ҮНГЭРБЭ

1974 оной февралиин 4-нэй үдэр арбан нэгэдэхи тоннельнэ отряд эмхидхэгдэжэ, Таловка станцида тэдэнэй бааза бии болгогдоо hэн. Муякан голой эрьедэ Северомуйск посёлок мүндэлэн бодоо бэлэй. Тэбхэр арбан жэлэйнгээ ойн баярые тэмдэглэжэ байгаа Байгал-Амарай түмэр замай барилгашад, арбан нэгэдэхи тоннельнэ отрядай гэшүүд үндэр бүтэсэтэ ажалаараа Эхэ орон соогуураа суудa гараахай. Тоннель малтагшадай Р. Ю. Мухөрлябсвай хүтэлбэрилдэг гурбадахи участогай барилгашад эрхимүүдэй тоодо оролсоно. Газар доро барилга хэхэ инженер мэргэжэлтэй Рафаил Юсупович БАМ-ай барилга дээрэ 1979 оноhоо хойшо ажаллана. Мүнөө тэрэ участогай начальнигаар дэбжүүлэгдэнхэй.

Бусад бригаданудай дундаhаа С. С. Савиловай, М. Е. Брянцевай ударидагдаг бетонщигууд, В. П. Хохловой бригадын барилгашад болон отрядай бүхы гэшүүд ажилиинь алин гэшэгүй бүлтада үндэр бүтэсэтэ түйлаадаг юм. Эдэнэр ажалдаа ухаалан зохёолго, уралан нарижуулга нэбтэрүүлжэ, социалис мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлжэ эрмэлзэлтэй бэшүү. Тоннельнэ отрядай гэшүүд сүлөө сагаа эмхитэйгээр, ашатай түhатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ ехэ оролдолго гаргадаг юм. Эдэнэрэй олонхинь спортын мүрысөөндэ хабаадажа, эгээл зариманиинь уран hайханай бүлгэмдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Отрядайнгаа арбан жэлэй ойн баяре тэмдэглэжэ байhан эбтэй, эетэй түс коллектив Октябриин 60 жэлэй ойн нэрэмжэтэ отряд гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэhэн намтартай. Тиихэдэ эдэнэр СССР-эй Транспортна барилгын министерствын Улаан тугаар хоёр удаа, КПСС-эй Буряадай обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугаар шагнагдаhан байна.

Отрядай гэшүүд ажал спорт хоёртой ханилжа түүхэтэ барилгые улам түргэдхэхын хойноhоо үдэр, хоног бүри ажалдаа амжалта туйлан, асари ехэ барилгын түгэсхэлэй үдэрые дүтэлүүлэлсэжэ ябана гэшэ!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. 11-дэхи тоннельнэ отрядай управлениин дэргэдэ табигдаhан түрүүшын техникын хүшөө памятник; 2. энэгүүр поездүүд зурыдаха.

В. ПЛУТТЫН фототекст.

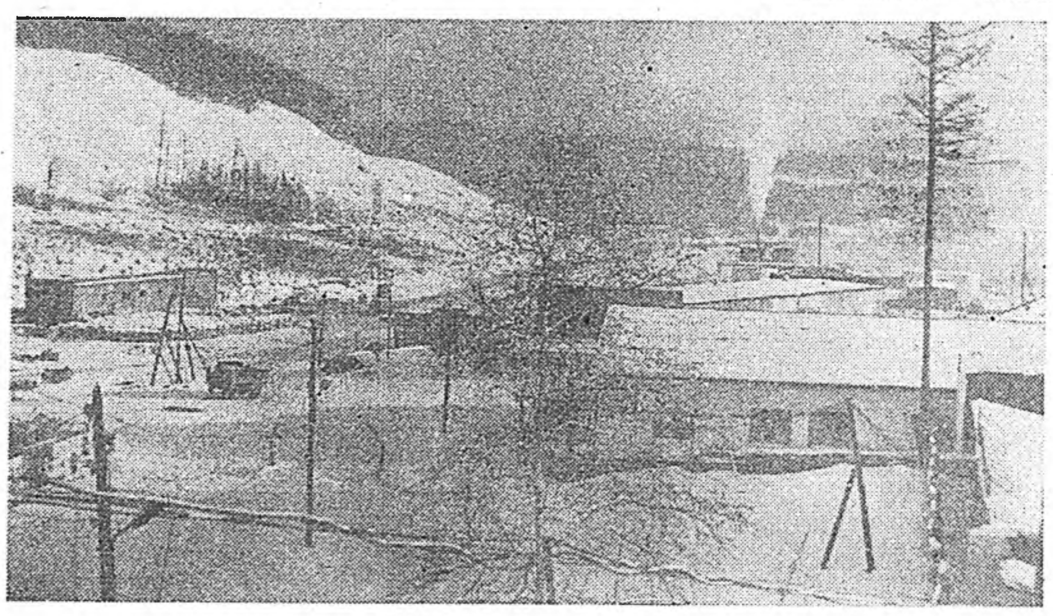

ШАНДА ХҮРТЭБЭ

Арадай ажахын барилганууды болон hуурин газарнуудые түймэрhөө hэргылхэ, эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха талаар дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүн Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, облпрофсовет hаяхан гаргаба.

Үнгэрөөд байhан 1983 оной туршада республикын районуудай ажахы, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд түймэр hэргылхэ, сараха талаар ойлгууламжын хүдэлмэри хүн зоной дунда ябуулгаар зарим тэды амжалта туйлаа гээд тус тогтоол дотор хэлэгдэнэ. Жэшээнь, Прибайкалиин, Хурамхаанай, Баргажанай районуудта түймэр үсөөрhэн байна. Илангаяа Прибайкалиин районой арадай депутадуудай Итанцын сельсэ Совет, Баргажанай районой Бодоной совхоз, үйлэдбэриин «Бурятгеология» нэгэдэл, «Буряткоммуннэнерго» нэгэдэл, Улаан-Үдын авиационно завод арадай ажахыда айхабтар ехэ хохидол ушаруулдаг түймэр сараха хэмжээ ябуулга эрхим hайнаар эмхидхэгдэжэ, республика дотор дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ шалгарба.

Социалис мүрысөөнэй дүнгэй ёhоор, Хурамхаанай районой түрүү hуури эзэлжэ, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй 500 түхэриг мүнгэн шантай дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ. Удаадахи hууринуудые эзэлhэн Прибайкалиин районой арадай депутадуудай Итанцын сельсэ Соведтэ, Баргажанай районой Бодоной совхоздо, Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно заводто республикын Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй Хүндэлэлэй грамота мүнгэн шантайгаар барюулагдаба.

Манай корр.

ДҮРШЭЛТЭЙНЬ ТАНИЛСАНА

Байгша табан жэлэй эсэстэ ороноймнай электростанцинууд мянга табан зуун миллиардhаа дээшэ киловатт-час электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилэн гаргаха юм. Москвада ВДНХ-гай «СССР-эй электрофикаци» гэhэн павильоной экспозицида арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбадахи жэлдэ тус hалбариин хүгжэлтын дүнгүүд, үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлгын, энергетикэдэ эрдэм-техникын хүгжэлтые хурдадхалгын арга замууд үргэнөөр харуулагдаа. Тэрэшэлэн эрдэм, техникын болон түрүү дүй дүршэлэй түйлалтануудые бодото дээрэнь бэелүүлгын, электростанцинуудай дулаа дамжуулдаг түхеэрэлгэнүүдэй, гидравлическа түхеэрэлгэнүүдэй проектыень табихадаа, мүн тэдэниие ашаглахадаа, материальна болон ажалай нөөсэнүүдые зүбөөр хэрэглэлгын эрхим жэшээнүүдые эндэhээ мүн лэ хадуужа абамаар.

Элиэ хүсэнэй районно «Бурятэнерго» управлениин хүдэлмэриин дүй дүршэл харагшадай анхаралда эндэ дурадхагдана. Табан жэлэй даабаринуудые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын тула арга нөөсэнүүдые тус коллектив үсэдөөр бэдэрдэг, социалис мүрысөөе, хүдэлмэрилэгшэдэй зохёохы үүсхэлые хүгжөөлгэдэ горитой анхарал хандуулагдадаг байха юм. Түмэр детальнуудые жэбэhээ хамгаалха тоhонуудай шанарыень тодорхойлхо үүргэтэй «Бурятэнерго» управлениидэ зохёогдоhон прибор олоной анхарал татана. Тэрэниие хэрэглэлгэ турбина, трансформатор болон бусад түхеэрэлгэнүүдые жэбэрэлгэhээ хамгаалха арга олгоно ха юм.

А. АЛЕНКИН.

Орлик тосхоной Соёлой ордондо залуушуулай концерт боложо, сугларагшадые урма баяраар халяаба. Улаан-Үдын хореографическа училищида hуралсадаг Баир Замбалов, Вера Цыбикова, Орлигой дунда болон хүгжэмэй hургуулинуудай hурагшад, Соёлой ордоной уран hайханай бүлгэмэй гэшүүд концертдэ хабаадалсаа.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ЖАСАДА

Баир Замбаловай гүйсэдхэhэн ород, монгол, энэдхэг уян нугархай хатар, Аюна Цыденова, Баярма Галсановагай чанза, баян дээрэ наадаhан дуунууд, hурагшадай «Кукланyудай хатар» харагшадта ехэтэ hайшаагдаа.

Мүн районой Соёлой ордоной уран hайханай бүлгэмэй гүйсэдхэhэн дуу, хатар, хүгжэм олонсой зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэбэ.

Нэгэ үдэшын концертhээ ороhон мүнгэн Эб найрамдалай совет фондо эльгээгдэбэ.

К. ДАШИЕВ.

СОЁЛШОДОЙ hУРАЛСАЛ

Республикын соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком хоёр үдэрэй семинар үнгэргэбэ. Тус семинарта соёлой эмхи зургаануудай профсоюзай комитедүүдэй шалгалтын комиссинуудай түрүүлэгшэнэр хабаадалсаба.

Семинарта хабаадагшадта облпрофсоведэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд профсоюзай комитедүүдэй мүнгэ зөөри хэр зэргээр гаргашалагданаб, кассирнуудай хүдэлмэриие хинан шалгалтые зүбөөр хүтэлбэрилхэ тухай, мүн бусадшье асуудалнуудта зорюулагдаhан лекцинүүд, элидхэлнүүд уншагдаба! Семинарта хабаадагшад өөhэд өөhэдынгөө хүдэлмэриин дүн дүршэлөөр хубаалдаба.

Т. БАДМАИН.

Хэн, хаана ошохоб?

◆ «Труд» бүлгэмэй Спортын ордон соо баскетболоор түгэсхэлэй мүрысөөн мүнөөдэр үглөөнэй 10 часhаа үнгэргэгдэхэ. Үйлэдбэриин коллективүүдэй дунда түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн наададанда арба гаран команда хабаадаха юм.

◆ Кабанскын районой Селенгинск посёлогто саньш урилдаагаар Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зоньш түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн эдэ үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэнэ. Хэдэн үдэрэй туршада үргэлжэлжэ байhан энэ урилдаанда hургуулиин hурагшад хабаадалсана.

◆ Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй, «Локомотив» бүлгэмэй стадионууд дээрэ «Алтан шайбын» шанда хүртэхын түлөө мүрысөөнүүд эхилэнхэй. hурагшадай дунда хоккейгээр түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэжэ байгаа наададанда хабаадагшад гурбан бүлэг боложо хубаараад, мүрысэнэ.

◆ Теннис наадалгаар хотын түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн мүрысөөндэ Улаан-Үдын промышленна предприятинуудай командануyд хабаадалсана.

◆ Советскэ районой hурагшадай дунда зүг шэгээ зүбөөр олохо мүрысөө үнгэргэхэ. Энэ мүрысөөн 43-дахи hургуулида болохо юм. Мүн хотын hургуулинуудай дунда саньш зүргэ буляалдалгада зорюулагдаhан hонирхолтой урилдаан Комсомольско арал дээрэ үнгэргэгдэхөөр хараалагданхай.

◆ Октябрьска районой комсомол-залуушуул спартакиадын программаар саньш урилдаа үдэрэй 12 часhаа үнгэргэхэ болонхой.

◆ Аяншалга болон экскурсиин Улаан-Үдын бюрогой хүдэлмэрилэгшэд манайда айлшаар ерэhэн Ангарск, Петровск-Забайкальск хотонуудай, Ивалгын гидромелиоративна техникумэй hурагшадые хотын түүхэтэ газарнуудтай танилсуулха, музейнүүдые харуулха юм. Тиихэдэ авиационно заводой бүлэг хүдэлмэрилэгшэд Петровск-Забайкальск хото ошохо.

Манай корр.

ТҮГЭСХЭЛЭЙ МҮРЫСӨӨН

Душанбе хотодо хүнгэн атлетикээр СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй болон «Трудовые резервы» бүлгэмэй түбэй соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн боложо дүүрэбэ.

Мүрысөөндэ хабаадагшадай дундаhаа шалгарагшад холын зайда урилдалгаар СССР-эй кубогта хүртэхын түлөө үнгэргэгдэхэ түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадаха эрхэдэ хүртэхэ байhан. Тиимэhээ урилдаанай зүргэ дээрэ спортсмен бүхэнэй хурдан солбоноо харуулха эрмэлзэлтэй байhаниинь мэдээжэ байhан.

Буряадай АССР-эй спортсменүүд сооhоо спортын мастерта кандидадууд Юрий Федоров Владимир Шевляков хоёр 5000 метрэй зайда урилдахадаа, нэгэдэхи, дүрбэдэхи hууринуудые эзэлжэ гараа. Мүн энэ зайда урилдаhан уласхоорондын классай СССР-эй спортын мастер Павел Яковлев долоодохи hуури эзэлhэн байба. Басагадай дундаhаа манай Татьяна Гуринова 3000 метрэй зайда урилдахадаа, хоёрдохи hуури эзэлжэ шадаа.

Нютагаймнай хүбүүн Павел Яковлев СССР-эй суглуулагдамал командын бүридэлдэ орожо, эдэ үдэрнүүдтэ Италида үнгэргэгдэжэ байhан уласхоорондын мүрысөөндэ хабаадалсажа эхилбэ.

Душанбе хотодо үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ шалгарhан манай республикын зарим спортсменүүд СССР-эй кубогта хүртэхын түлөө үнгэргэгдэхэ түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадаха эрхэдэ хүртэhэндэнь баяртайбди.

А. МИХАЛЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо. Буряадай АССР-эй ажалшадай 1984 оной социалис уялганууд. Республикын «Хүндэлэлэй самбар». 1983 оной социалис мүрысөөндэ илаhан арадай ажахын түрүүшүүлэй список. БАМ. «hунгалтые угтуулан» — П. Байрачнын корреспонденци.

Хоёрдохи хуудаhанда. Партийна ажабайдал: «Хойшонь татана» — А. Лоскутниковай статья. СССР-эй Верховно Соведэй hунгалта. «Зохёохы ажал» — В. Базаровай статья. «Анхаралаа хандуулнагүй» — «Правда Бурятии» газетын болон арадай хиналтын комитедэй материал. «Хонишодто онсо анхарал». «Үдэр бүхэнэй hанал» — Д. Будаевагай статья.

Гурбадахи хуудаhанда. «Буряад сценын дээжэ» — Л. Мартыненкын статья. «Уласхоорондын мэдээсэлнүүд» — ТАСС-ай хилын саанахи корреспондентнүүдэй эльгээhэн мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Республикын шэнэ hонинууд» — корреспонденцинүүдэй суглуулбари. Мэдээсэлнүүд, соносхолнууд.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Февралиин 5-hаа 11 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.35 — «Зарядкадаа гарагты!» 9.50 — Баримтата телефильмнүүд. 10.10 — «Дэлхэйн арадуудай оюун бэлиг». 10.40— «Будильник». 11.10 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 12.10 — «Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 12.55 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 13.25 — «Хүдөөгэй час». 14.25 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.55 — 15.10— Забhарлал. 15.10 — К. Симонов. «Парень из нашего города». Москвагай Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ театрай фильм-зүжэг. 16.40 — С. Рахманинов. Паганиниин темээр фортепьяна оркестрэй наадаха рапсоди. 17.05 — «Аяншалагшадай клуб». 18.05 — «Минутые гамнан». «Байра дээрэнь шиидхэгдэнэ». Ленинградай, Ленинградска областиин партийна, совет организацинуудай ажалшадай бэшэгүүд, гомдолнууд яажа шиидхэдэг хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай. 19.05 — Уласхоорондын шэнжэлэл 19.50 — «Похищение златокудрой красавицы», «Золотая липа», «Парасолька в цирке» — мультфильмнүүд. 20.15 — «Он жэлнүүд. Үетэн. Дуунууд» Останкинадахи концертын студида болоhон дуунай үдэшэ. 22.00 — «Время». 22.35 — «Эб найрамдал ба залуушуул». 23.10 — Итали тухай онтохонууд. СССР-эй арадай артистка Л. Гурченко уншана

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва 8.55 — Дамжуулгын программа 9.00 — «Зарядкадаа гарагты» 9.20 — «Россия» гэжэ гүрэнэй республиканска ород арадай ансамблиин концерт. 10.00 — Ород хэлэн. 10.30 — Баримтата фильм. 10.55 — Ф Мендельсон. «Вальпургиин hүни». 11.50 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 12.50 — «Онтохондо айлшаар». «Маугли» — мультфильм. 13.30 — Телехарагшад-…

ПОНЕДЕЛЬНИК, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 10.25 — үхибүүдтэ фильм. «Приключения Толи Клюквина». 11.35 — «Ан амитадай байдал». 12.35 — hүүлэй hонин. (12.40 хүрэтэр). 15.15 — hүүлэй hонин. 15.35 — «Тэдэнэр арбан зургаатай болоогүй ябаа...» — баримтата телефильм. 15.55 — Ш. Амиров наадана. (балалайка). 16.20 — «Ч. Дарвинай үзэл бодолой бүридэлгэ». 16.55— «Бидэ хүреэлэлтэhээ гараhамди» — баримтата фильм. 17.45—«Хүхюу стартнууд».

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Байгал». 18.40 — «Буряад хэлэнэй хэшээл». 19.10—«Байкал». 19.30 — «Экономикын шэнжэлэл».

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр түби дэлхэйдэ». 20.00 — «Маленький рыжик» — мультфильм. 20.20 — «М. Мусоргскиин «Борис Годунов» гэhэн оперо. ССР Союзай ГАБТ-ын зүжэг. 22.00—«Время». 22.35 — «Борис Годунов» (үргэлжэлэл). 00.10 — «Стартын газар—Сараево» — баримтата фильм. 00.25 — «Мүнөөдэр түби дэлхэйдэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Үглөөнэй гимнастика. 9.15—«Во дворе и огороде» — баримтата телефильм. 9.35, 10.40—«Природоведени. 3-дахи класс. «Холын Хойто зүгэй байгаали». 9.55 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 10.10—Ород хэлэн. 11.00 — А. Толстой. «Зохёолнуудайнь хуудаhануудаар». 11.45, 12.40 — Ботаника. 6-дахи класс. «Ургамалнуудай хүгжэлтэ». 12.04—Эрдэм наука ба ажабайдал». 13.00 — В. П. Катаев. «Белеет парус одинокий. 5-дахи класс. 13.30 —«Түүхэ. 8-дахи класс. «Декабристнуудай восстани». 14.00 «Р. Гамзатовай уран шүлэг». 14.30 — «Шинии ленинскэ библиотекэ». «Лучше меньше да лучше». 15.00 — «Физикэ. 7-дохи класс. «Собираем электрические цепи». 15.30— «Алтан одон унтаршагүйгөөр носоно...». Э. Казакевич тухай дурсалга. 16.15 — hүүлэй hонин. 16.30 — Забhарлалга.

Улаан-Үдэ. 17.50 — «Мультфильмнүүд».

ВТОРНИК, 7

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55—М. Мусоргскиин «Борис Годунов» гэhэн оперо. 13.10 —hүүлэй hонин. 15.15—hүүлэй hонин. 15.35 — «80-яад онуудай коммунистнууд»—баримтата телефильмнүүд. 16.30 — «Ород хэлэн». 17.00—«Шадамар бэрхэ гарнууд». 17.30— «Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ». 18.00 — «ПТУ-да юундэ, хайшан гэжэ hурганаб? КПСС-эй ЦК-гай hургуулиие шэнэдхэн хубилалга тухай проектые зүбшэн хэлсэнэбди».

Улаан-Үдэ. 18.30 — «hунгалтые угтуулан». 19.00 — «Байкал». 19.15 — Буряад хэлэнэй хэшээлые дабталга».

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ».

Улаан-Үдэ. 20.00—«Байгал».

Москва. 20.10 — «hунгалтые угтуулан».

Улаан-Үдэ. 20.25 — «На суровой земле» (4-дэхи дамжуулга).

Москва. 20.55 — «Центр притяжения» — баримтата телефильм. 22.00 — «Время». 22.30—«Мүнөө үеын уран зохёол эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ». 23.15 — «Московско областиин «ВИВАТ» гэжэ камерна хоор дуулана. 23.45 —«Мүнөөдэр түби дэлхэйдэ». 24.00 — «ОЛИМПИИН ҮБЭЛЭЙ XIV НААДАНУУД.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15—«Улаан моритой хүбүүн» — баримтата фильм. 9.35, 10.45—«Природоведени. 2-дохи класс. «Саhан дээрэ—мүрнүүд». 9.55 — «Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 10.15, 14.00 — «Француз хэлэн, 1-дэхи жэлээ hурагшадта». 11.05 — «ПТУ-гай hурагшадта». Гоё hайханда дуратайгаар хүмүүжүүлгэ. Драматург В. Розовтой уулзалга (2-дохи дамжуулга). 11.35, 12.40 —«Ботаника. 5-дахи класс. «Набшаhанай удха шанар». 11.55 — «Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм». 12.10—«Шатарай hургуули». 13.00 — «Л. Н. Толстой. «Война и мир» романиие бэшэhэн тухай. 9-дэхи класс. 13.30 — «Физикэ. 10-дахи класс. «Спектр электромагнитного излучения». 14.30 —«Багша» — телеочерк. 15.10 — «Ородой XVIII зуун жэлэй нэгэдэхи хахадай искусство». 15.40 — «Хүдөөгэй час». 16.40 hүүлэй hонин». 16.45 —«Забhарлалга».

СРЕДА, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.35 — Үглөөнэй гимнастика. 9.50 — «Донецк городой экскаваторна заводой ород дуунай хоорой концерт. 10.20— «Иду за тобой» — баримтата телефильм. 10.50 — «Дорогой мой человек—уран hайханай фильм. 13.35 — hүүлэй hонин. 15.15 — hүүлэй hонин. 15.35 — «Директор hэн хадаа...» — баримтата фильм. 15.45 — «Манай саад». 16.15 —«Онтохондо айлшаар». «Три орешка для Золушки». 17.45 — Шатарай hургуули». Мэргэжэл шадабариин хэшээл.

Улаан-Үдэ. 18.15 — **«hунгалтые угтуулан». «Залуушуулда найдагдана.** 18.45 — «Байгал».

Москва. 19.00 — «Эрдэм наука ба ажабайдал».

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Байгал».

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр түби дэлхэйдэ». 20.00— **«Олимпиин үбэлэй XIV наадануудта.** 22.00 — «Время». 22.35—«Стартын урда тээ»— хүгжэмтэ дамжуулга. 23.45— «Мүнөөдэр түби дэлхэйдэ». 24.00—«Москва соогуур аяншалга». Ленинскэ проспект» — баримтата телефильм. 00.30 **— Олимпиин үбэлэй XIV наадануудай нээлгын баяр ёпол.**

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Печорын Альпануудта» — баримтата телефильм. 9.35, 10.35—Хүгжэм. 7-дохи класс. «Хари ороннуудай композиторнуудай зохёон байгуулхы ажалда арадай аялгануудай нүлөөлгэ». 10,05, 14.10—«Немец хэлэн». 1-дэхи жэлээ hурагшадта. 11.05 — «Физикэ ба техникэ». 11.35, 12.40—«А. П. Гайдар. «hургуули». 6-дахи класс. 12.05 — «Астрономи. «Одото огторгой». 13.10 — «Түүхэ. 9-дэхи класс. В. И. Ленин — Октябриин вождь». 13.40 — «География. 7-дохи класс. «Ураалай байгаалиин комплекснууд». 14.40 — «Ажахы эрхилэлгын hургуули». Моральна болон материальна талаар урмашуулга. 15.10 — «Р. Роллан. «Дурсалгануудhаа». 16.00 —«Гүрэнэй хэрэгүүд — арадай хэрэгүүд». «Депутат бүхы юумэнэй түлөө харюусалгатай». 16.30 — 18.05 — Забhарлалга.

ЧЕТВЕРГ, 9.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40 —Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — «Холо ойрын дуунууд». 10.40— «Баримтата фильмүүд» 11.20— «Кто получит приз», «Наш друг «Пишичитай» —мультфильмнүүд. 11.40—«Аяншалагшадай клуб». 12.40— «hүүлэй hонин». 15.15 —hүүлэй hонин. 15.35— «Совет Нахичевань»— баримтата телефильм 16.40 — **«Олимпиин үбэлэй XIV наадануудта».**

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Байгал». 18.40 «Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 18.55— «Байгал». 19.15— «Талын галнууд» (буряадаар).

Москва. 19.45— «Мүнөөдэр —түби дэлхэйдэ». 20.00—**«Олон түмэнэй ленинскэ университет. Социалис ажабайдалай ёhо заншалай зүрхэ сэдьхэлэй эшэ үндэhэн».** 20.30 — **«Олимпиин үбэлэй XIV наадануудта.** 22.00—«Время». 22.35 — «СССР-эй арадай артист Д. Ойстрахай 75 жэлэй ойдо зорюулагдаhан концерт. 23.20 —**«Олимпиин үбэлэй XIV наадануудта.** 00.15— «Мүнөөдэр— түби дэлхэйдэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00— Үглөөнэй гимнастика. 9.15— «Бригадада мүндэлнэ»— баримтата телефильм. 9.35 — А. М. Горький. «Песня о Соколе», «Песня о Буревестнике». 7-дохи класс. 10.05— Испан хэлэн. 10.35— А. М. Горький. 7-дохи класс (дабталга). 11.05—«ПТУ-гай hурагшадта. Гоё hайханда дуратайгаар хүмүүжүүлгэ. 11.35— «Физикэ. 9-дэхи класс. «Электролиз». 12.05— «Гэр бүлэ ба hургуули» — тележурнал. 12.35— «Физикэ. 9-дэхи класс. «Электролиз» (дабталга). 13.05— «Хүгжэм. 4-дэхи класс. «А. П. Бородинай хүгжэмдэ баатарнуудай образууд». 13.35— «Биологи арадай ажахыда». 14.05— Испан хэлэн (дабталга). 14.34 —«Пушкинай поэзиин оршомдо» (1-дэхи дамжуулга). 15.20 «Пропавшая экспедиция» — уран hайханай фильм (2-до-…

ПЯТНИЦА, 10.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00 —«Время». 9.35— Үглөөнэй гимнастика. 9.50— **«Олимпиадын дневник».** 10.05 «Шадамар бэрхэ гарнууд». 10.35— «Городууд тухай баримтата телефильмнүүд». 11.15 — «Смятение чувств» — уран hайханай фильм. 12.30— hүүлэй hонин. 15.15 — hүүлэй hонин. 15.25— «Заветные дали Камчатки» — баримтата телефильм. 16.00 — **«Олимпиин үбэлэй XIV наадануудта.**

Улаан-Үдэ. 19.45 — «Байгал».

Москва. 19.45—«Мүнөөдэр —түби дэлхэйдэ». 20.00 — **«Олимпиин үбэлэй XIV наадануудта».** 22.00—«Время». 22.30 **«Олимпиадын дневник».** 22.45 —«Сэнхир галханай хуудаhануудаар». 23.45— «Мүнөөдэр түби дэлхэйдэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

8.55— Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15— «Зуу мянган уулзалга» — баримтата телефильм. 9.35— Географи. 8-дахи класс. «Уральска район». 10.05— «Англи хэлэн». (1-дэхи жэлээ hурагшадта). 10.35 — «Географи. 8-дахи класс. «Уральска район» (дабталга). 11.05— «Үзэсхэлэн гоё газарнуудhаа хөөрөөнүүд»— эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 11.35— «Географи. 5-дахи класс. «Гол мүрэнүүд ба нууурнууд». 12.05— «Манай саад». 12.35— «Географи. 5-дахи класс (дабталга). 13.05— «С. Прокофьев. «Золушка»—балет. 13.50— «Англи хэлэн». (1-дэхи жэлээ hурагшадта). (дабталга). 14.20— «hургуули, багша, искусство». 14.50— «Пушкинай…

СУББОТО, 11.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00 —«Время». 9.35— **«Олимпиадын дневник».** 9.50— **«Олимпиин үбэлэй XIV наадануудта».** 10.50 — «Спортлотогой» 6-дахи тираж. 11.00 —«Эрхим эд бараа элбэгээр». 11.30— «Ургамалай аймагта». 12.15— «Гэр бүлэ ба hургуули» — тележурнал. «hургуули шэнэдхэн хубилалга тухай КПСС-эй ЦК-гай проектые зүбшэн хэлсэлгэ». 12.45—«Хилээмэн бэлээр олдодоггүй». «Үндэр хуби заяанай хүнүүд» гэhэн циклhээ баримтата телефильм 13.15— «Үглөөдэр— Аэрофлодой үдэр». 13.45 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 14.45— «Зимний берег»—баримтата телефильм 14.55 — Забhарлал. 15.10 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэйдэ». 15.25— «Үбэлэй этюд»— киноэтюд. 15.30— Политическэ…

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08. зам. редактора—2-62-62 отв. секретарь—2-50-52, секретариат 2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды —2-56-23. промышленности и строительства—2-61-35. сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58. культуры и школ—2-60-61, 2-57-63 информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81.. корректорская—2-33-61. выпускающие—2-85-95 отдел объявлений —2-65-54.

Республиканская типография ... ственного комитета Бурятской ... делам издательств, полиграфии ... ной торговли г. Улан-Удэ, ул. ... Н-03318. Заказ № 30.